

Rahjas Beesis ar peef-lifumeem maffā:
 Ar peefubifichanu cefifimē:
 Par gadu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gadu 90 lap.
 Rīgā fanemot:
 Par gadu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 90 lap.
 1/4 gadu 80 lap.
 Ar peefubifichanu adifimē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 80 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Ar pašā wifufchēpiga augļa Reihara wehleschanu.

Redakcija un eifpedijija atrodas Rīgā.
 Grāfā Blates grahmatur-un bilfchu-brulatamā un burtu-lecturē pee Petera bafnijās.
 Sludinajumi maffā 8 lap. par weenas flejas fmailu rakfšu rimbū.
 Apfellejumi uf Rahjas Beef un fludinajumi fufhāmi uf fchābū adreft: Dr. wicewuifio raseru Maccs. Baccers, r. Pēra. (Rahj. B. eifped. Rīgā.)

Mahijas Weefis.

Politifks un literarifks laikrafks.

Mahjas Weefis isnašk weenreis nedetā, treschdeenās. — Ar katru numuru isnašk literarifks peelikums un katru mehnesi femkopibas peelikums.

Saturo: Patronata teefiba. — Rahds wahrs par Armeniju. (Weigas.) — No eefschemes: a) Waldbibas leetas. b) Baltijas notikum. c) No žitam Kreewijas wufem. — No Rīgas. — Grahmatur galds. — Rūgneziba. — Uf beenwidem. II. No ahrfemem. — Uftrupēš. — Turgu fīnās. — Telegromas. — Daščadi rakfši: Pamažjiba, tā wafus behrnus fopt. (Turpinajums.)

Literarifkā Peelikum. — Wicewuifio ehnā. (Turpinajums.)
 Sernduteefchi. (Turpinajums.)

Patronatu teefiba.

Mahjitajam peekriht beš fchāubam eewehrojama weeta tillab draudfēs garīgā tā laizigā dšhwē. Kas gan žiis, ja ne mahjitajs, spēhji uf labi fapraft katra draudfēs lozēkta behdās, jo neweenam žitam naw tahdā mehā tā mahjitajam eefpehjomis eepafihēes ar katra draudfēs lozēkta dšhwē, lamdeht wifch gandrifš weenigi war peddeem fneegt pafēju patihfifū. Un fchi palihdšiba nefihmejas uf gorīgām leetam ween. Mahjitajs naw neween rei weenigais žilwēš ar augfkatu finatnifū iſglitibū draudfē, tas war dot teoretifkus iſflaidrojūmus uf jaurajumeem, kwi aigadas femnewu dšhwē, beefchi tas par ir ari weenigais ahrabditajs uf daščadeem praktifteem eeriš lojumeem. Un fchis praktifkās finafchanas tas spēh eeguht famā mufchā, kwi pafēfiba wajadsetu noderet par galweno weetu — žentū, iſ kwi iſplatas fwar draudfēs lozēteem kulturās (antihhionas, iſglitibū) ponaškumi. Ja fchāhdas parahdšibas, tur mahjitajs pafēfī iſpilda draudfē neween famu garigo amatu, bet ir ari pee weenas reifās iſgūhdības iſplaitajš un labklahjības neſeifš, ne wifai beefchi faftopamas muhju dšimtenē tad pee tam pa daſi wainga neuhjziba, ar kwhū draudfē nerei luhfojas uf jamu ganu. — Ja fcho jautajumu no jauna aifufufinam, tad tas noceel lamdeht, la pehdēja laikā taiſni fchis jautajums ir bijis par eemefū, la Dpēpafalna draudfē jūtufēes peefpeefia jowus preteſhibas iſrahdiſchanai pret wimai ufſpeeftu mahjitaju kertees pre neparaſteem lihdsjetteem. Dpēpafalna draudfēs iitureſchanās, tā tas „Mahjas Weefa“ lafstojeem jau finams, bijuſe tahda, la jauneewedamant mahjitajam 5. novembrī nelahdā finā naw bijis eefpehjamš deewtalpoſchānu lihds galam noturet, bet ta bijuſe daufš agrati jabeifš un pate bafniza preefch nahtofchām fwehdēenam jaſlehdš.

Peħj E. w. But. bafnizās likuma 290. panta mahjitaja eezelchānas lahrtiba kattras draudfēs wafējā neetā paleef ta pate, lahda pafahweja lihds 1832. gada 28. dezebriam Rahda tad nu bija fchi eewehleschanas lahrtiba? Vai

fcho jautajumu iſſchērtu, tad peewediſm iſhu wehſturifku atſklatu par mahjitaju wehleschanam.

Pirmds gadu fimtēds peħj muhju laika rehlinaſchānas paſchās draudfēs eewehleja famus bafnizās amata wihrus: mahjitajus, wezatos, flimneeku lopejus, nabagu aplalpo-tajus. Wehlati draudfem peeaugot fcho teefibu apghadat draudfi ar garigeem un laizigeem aplopejeem pamaſam peefawinajās biſkapi. Sahtot no 6. gadu fimtena weenigi biſkapi eezel mahjitajus draudfem. Un ſilai reids gadijūmōs atwehl weenai waj orai perſonai, kwi ſemifchki nopelni pee lahbas bafnizās, preefch iſchis bafnizās liſt preefchā kandidatu. Šoh preefchā liſchānā na mellejami pirmee patronata teefibas dšhwē. Bet ari ne wairat. Pilnigi tā atihhijās ſilai wehlati un wifpirms Franžijā, kur pils ihpaſchneeli drihfi eeguwa teefibu paſchi eewehlet mahjitajus pee famam pils bafnizām. Šchim bafnizam wehlati pahrewehſchotees par weelas draudfēs bafnizam pils ihpaſchneeli peepatureja tomehr famu agrako teefibu eewehlet ſchām bafnizam mahjitajus. Un fcho teefibu eeguwa drihfi ari žiti augf-tam: par daščām draudfēs bafnizam žaur to, la tee bafnizam waj nu dahwaja ſenti, waj aikal paſchu bafnizu palihdēja uſbuhwet. Lihds ar k. ſtigas tijibas eewehſchānu fchāhdū mahjitaju eezelchānas lahrtibu eemba ari Baltijā. Ari te mahjitajus eezehla katoļu biſkaps wifur tur paronata teefibū, kwi fchēit iſplaitajš taht, tos neaifſtaweja. It iopafchi iſchēhnejeju ordenis to iſleetoja jo plaſchi, par to tas ſanahja ar biſkapi beefchi naidā.

Reformajiju eewebot pahrgahja bafnizās pahrwaldibichānas teefibas no biſkapa uſ ſemes waldneetu. Semee waldneets iſleetoja iſchis famas eeguhtas teefibas pate cetati, pa lelakai daſai tas tas uſhēra ihpaſchāi, iſ garigeem un laizigeem lozēteem ſahjē iſchāi iſtahdei — tonſhorijai. Patronata teefiba, jo waim no paſcha ſahkuma neaifſtaweje, jo žitadi patroni buhtu pretiojufchēs reformajijas eewē, la bet ari pate draudfē dabuja druſtu leelafu dalibu pee famas bafnizās pahrwaldibichānas. Lutereš bija nobomajis ſchis draudfēs teefibas arween paplaſchinat un patronatu pamaſam pagalam iſnihdet. Tas nu wimam gaa neifdewās. Bet tā jau minētš, draudfē paſchā ari bija dotas plaſchālas teefibas: no patro-neem eewehletu mahjitaju ta wareja aif finameem eemef-ſeem nepeņem, waj aikal pate iſwehletees no daſcheem patrona kandidateem to derigato u. t. t. Lutera tijiba ahtri iſplaitajš ari pee mums. Biſkapa teefibas uſ lauku

mahjitaju eewehleschanu peefawinajās muifchneeli, kwi ſemi eefkati ja par weenigeem draudfēs aifſtahweem, jo ſemneeli wifh bija nebrihwi. Tā tas gahja lihds 1621 g. ſilai Guſtawš Adolfs, eekawoifš minetā gadā Widſemi mehgina ari nolahrtot bafnizās buhſchānas.

Šem Sweedru waldibas nobibinajās tagad wehl pahrwaldibichē bafnizās mantu pahrwaldibichānas un bafnizu leetu pahſinataju amati un eefſtahdes, tā general-koafſto-rija, konſhorijās, generalſuperintendenti, prahweiti, baf-nizās preefchneeli, aifſtahwi un draudfēs konweni. Ari patrona teefibu iſwehlet mahjitaju Sweedru noſajijumi ſipri aprobeſchoja. Peħj mineteem noſajijumeem patro-nam aifka weenigi preefchā liſchānas teefiba, draudfē paſchāi turpretim bija iſwehleschanas teefiba, lamdeht ari pret draudfēs grihu neworeja bafnizās walde neween a mahjitaja apſtiprinat. Šchis draudfēs teefibas, eewehlet ſemim mahjitaju, teefcham ari pafahweja pa wifu Sweedru waldibas laiku, jo pat Karķa XI. 1690. gadā Wid'emē eewe-ſtās bafnizās ſkums atſahja draudfem galeju noſajijchānu pee mahjitaja peenemſchānas, jo lai gan peħj ſchā liſtuma patronem bija beš preefchā liſchānas ari eewehleschanas teefiba, tomehr parādums praſija, la eepreefch apſtipri-nafchānas draudfē dotu patrona kandidatan famu pee-ſtiſchānu.

Widſemi Kreewijai padobotees lutera bafnizās leetās pa-mati palika agratee. Neween tois draudfēs, kur patronata teefiba peekrita paſchāi draudfēi, tā peentehram pilſchēiās, mahjitaja eewehleschāna atkarajās no draudfēs, bet ari kroma un primat draudfēs. Starpiba ſilai bija tā, la priwat draudfchu ſtais ſipri pawajrojās, un tas notika žaur to, la Kreewijas waldiba gan atdewa daufš agrati no Sweedrem muifchneekem atneentās muifchās atpafat, gan aikal par daščadeem nopelneem dahwaja muifch-neekem daufš kroma muifchu. Lai gan wehleschānas lahrtiba nebija ne kroma ne ari priwat draudfēs wifur weenada, tomehr ſil daufš waram ſajit, la eewehrojama loma wifur bija peefchērtā paſchāi draudfēi. Pret draud-fēs grihu netika nekur neweens mahjitajš eewēš. ſilai wehlati patroni ſahka peegreest arween mafal un mafal wehribas pee mahjitaju eewehleschānas draudfēs grihai, atſaukdamees uſ famam wežam teefibam.

Iſ wifa lihds ſchim ſajitā redſam, la patronata teefibas apwehēš ir bijis daščāds. Paſchā ſahkumā, kur kēitigās mahjības bija wiefihrakas, protants newareja no fchāhdās ſemifchās teefibas ne runas buht, jo ta bija taiſni pretim.

Daščadi rakfši.

Pamažjiba, tā mafus behrnus fopt.

No Dr. P. Ralmina.
 (Turpinajums.)
 Par gaiſu.

Labs gais ir no ſil pat leela ſwara behrna weſelibai, tā bariba, ahdas kopſchāna un meegs, par kureem lihds ſchim bija runa. Beš baribas war iſiſt ari jaunpeefſimis behrnifch wajadšības drihdi pahri deenu, bet beš gaiſa — ſilai pahra minutes. Kad behrns newar elpot, tad wifch mirſt tuhli, un kad wimam jaelpo ſiſtš gaisš, tad wifch — ſlimo, tāpat tā no ſiſtš baribas. Star-piba ſilai tā, la tāš ſlimības, kuras želas no ſiſtš gaiſa, nekriht ſil ſipri ažiš, jo ſiſtš gaiſa ſaunās ſelas naht wairat nemanot, paſlepen, bet winas tomehr naht, — un ir jo leelas, jo breefmigās. Weelakā data behrnu iſfarga-tos no ſtrofufteem, bahtās ſlimības (aſnu truhkuma), meeſas (muſfuku) neſtipruma un no dilona, ja wineem buhtu eefpehjamš ee-elpot jau no pirmām dšhwēs deenam ſilai tihru, neſamaitatu gaiſu, lahdu mums dod daba ahr-pus mahjas. Muhju klimats (gaiſš) naw tahds, la mehš waretu weenmehſ uſturetees ahrā. Mums grihot negrihot jadšhwē wihpigi buhweitās mahjās un wairat gimenem kopā. Tapeħj mums wajaga toti gahdat par to, la la-bojam un tihrajam ahra gaiſam buhtu peeteekofchā eefpehja eepuht muhju dšhwōkōds. Dšhwōkōs mehš buhwejam tapeħj, lai iſfargatos no aukſtuma un leela karſtuma, no leetus, ſneega un wifem klimata nelahgeem eefpaideem; bet mehš nebuhwejam wiš dšhwōkō deht tam, lai no-ſlehgatos no tihā ahra gaiſa. Tāpat tā wifis newar dšhwō-

puhſtoſchā uhdēni, tāpat žilwēš newar buht wefēš ne-lahgā gaiſā. Gaiſš ir tihš iſtabā tad, kad wifch neſa-tura ne buhmu, ne putelku, ne puwuma weelu, ne žilwēlu waj dšhwōneeku meefas iſgarojumu. Gaiſš maitajas dšhwōkōds wifpirms žaur iſelpojamo gaiſu. Tas gaisš, kwi žilwēš iſelpo, naw wairš derigš dšhwōwības uſtureſchānoi. Ahdas iſgarojumi ſipri maitā gaitu. Wiſleelatais gaiſa ſamaitatajš ir — neſihrumi pee meefas, drahnām un iſtabas leetam. Tā tad tihriba wifās weetās ir wiſwa-rigatais lihdselkšis, lai uſturetu iſtabā tihru gaiſu un tā apghdatu ſemi un behrnus ar wiſnepezeefchamako uſturas weelu. Lamdeht newajaga turet iſtabā it nelahdu neſha-jamo, neihro drahnu un weſchās. Newajaga ſchahweh iſtābā behrna autinu: pee kraħšs uſlahrtās behrna dra-hninas ir weens no beefchateem eemefteem ſiſtam gaiſam.

Tahlat, iſtabu eepreefch ſlauzifchānas wajaga ſložit un ſlaužit tā, la neželtoš putelki. Putelki ir weens no bih-ſtamateem behrnu eenaidneekem. No putelkeem želas daufš beefchāki rihlles un plauſchu eefaiſumi, netā no ſipri daufſinatās „ſa-aukſteſchānās“. Daufš, toti daufš ſauſchu eet bojā no ſamaitata gaiſa. Ee-elpodami neihru un ſamaitajuſchos gaiſu tuhſtoſchēem pamaſitām un ne-manot ſamaitā ſawu weſelibū. No ſiſtš gaiſa wiſwairat zeech behrni, jo tee ari ſchāi ſinā daufš wairigati. Pe-eaungufchee pee tam ilgatu laiku pawada ahrā ari ſeemu, lamehr behrni eedwafcho ſeemu arween nelahgo iſtabas gaiſu. Sakrahtās ſinas rahda, la ari uſ lauteem mirſi lihds 40 žilwēku no ſimta ar tahdām ſli-mibām, kuru tuwatais žehlonis ir — ne-tihraiš gaiſš!

Ari pee wiſleelataš tihribas nebuš iſtabā peeteekofchi labš gaiſš, kad iſtabas weihwehdinās wairat reiſu deenā,

laut ari iſtāba buhtu leela un tani dšhwōtu maf žilwēku. Iſtabas leelums neaſwewer iſwehdinaſchānas labumu. Pee mums buhš toti rei tahdas iſtabas, kuras eerihtota laba iſwehdinaſchānas eetaife. Lamdeht mums atſel ſilai, wehdinat iſtabas žaur logu attaiſifchānu. Katrā iſtabā wajaga logus eerihtot tā, la tee attaiſami ari ſeemas laikā. Wafarā, ſilā un labā laikā war logi ſtahwet wafā žauru deenu. Seemā wajaga attaiſit logu (waj ruhtii) wairat reiſu deenā uſ ne ilgu laiku (weenu reiſi deenā wehdinot, ir par daufš ma). Kad aifweh behrnu gultai preefchā aifſaru, tad war logu droſchi turet wafā ilgatu laiku un wairat reiſchu deenā: tas behrnam nebuht nekaitēs. Joſargajas ſilai no žauri welkoſchā gaiſa, bet lehnām no ahra eepuhtſto-ſchāis gaiſš behrnam wiš nekaitēs. Kad iſtāba ir mafa, waj kad tani guf daufš žilwēku, tad wajaga ari naht gahdat par wehdinaſchānu. Katrā, kwiſch eemah rihā gufamitābā no ahra, ſajuht ſiſtš gaiſa eefpaidu. Tam-deht wajadsetu wafarā turet wafā logu žauru nahti; ſeemā war atſahht lahdu ruhtii wafā blakus iſtabā, kam tahda ir. Šchāi ſinā naw no ſa-aukſteſchānās wifai jahaibas. Jaunpeefſimufchi behrni naw nebuht ſil toti wairigi pret ſa-aukſteſchānos: mehš wineem fcho wairigumu ſil weh-laku eeaufſejam, peeradinam. Eeſnu dabun behrni toti reti preefch deenam, un warbuht 99 eefnas no 100 želas no tam, la behrns ee-elpo pahraf ſiſtu un ſamai-totu gaiſu. Lamdeht jau no pirmām deenam ir no leela ſwara, ne-eeſlodſit behrnu nelahgā gaiſā, bet apghdat tam peħj eefpehjas tihru, ſwaigu gaiſu.

Ari ar iſtabu kurinaſchānu teel daufſlahrt grehtots. Weelakā data wežaku domās, la wini ar to iſfargās behr-nu no ſa-aukſteſchānās, kad turet iſtabu toti ſiltu, un

toresijam kristīgās baznīcas garam. Šāi savādā tēfiba vareja tikai saht atihstites un usplaut līhš ar baznīcas laizīgās waras peenešanos, pee tam sawu aughato palahpeenu, sawu pilnigato attihstību minētā tēfiba sa- fneedsa widus laids. Vihds ar reformazijas eewešhanu ta pamafam saude sawu swaru un tagad wehl, tā „New. Sw.“ gluschi pareisi fako, tikai usstatama tā widus laiku nometojusēs atleeta, kas stipri trauze baznīcas kahr- teju dšhwī. (Turpmat beigas.)

Rahds wahrds par Armeniju.

No poruškā A. Wintera.

(Beigas.)

Teilas par Kurdu un wīnu bresfau darbeem istilās minetam Anglu korespondentam Dillonam til netizamas un pahrsphletas, ka tas gribeja ifinat wīnu patesību no pašču scho „waronu“ mutes. (Jotu deht peefihmesču, ka Juhdu tautai ir sakams wahrds: „man muš sich a halten immer a Kopf!“) Pehz ūchi sakama wahrda nu rihtjās Dillon. Dabujis finot, ka Erferumas zeetumā sehšch kahds no wisbreesnigakajeem Kurdu wirsneekeem Mastigo, kuru drihsunā gaida karatamas, tas tuhst dewās pee zeetuma usrauga. Bet pirmee fok pālika bes sekmem, jo Mastigo tita, tā dachdeen leels noseedsneeks, ahr'ahr- rigā mehrā apfargats. Dillon gribeja to apmeklet pah- gēhrees, bet baidijās, ka to neatron un — nenotauj. Weidšot, pehz 3 nedelu ilgām pūstem, winam tātšču ir- dewās, zeetuma usraugu kreetni „sawmehrejot“ isdabut at- wehli, ka Mastigo teel us 6 stundu ilgu laiku istilās ir zeetuma Dillon „apzēmot“. Pats apzētinatāis, Mastigo lungs, bij' ari ar meeru.

Beenahja noteiktā deena un stunda, bet — Mastigo ne- tita wis lais, tadeht, ka tas „finot, kahds likenis wīnu gaida“ un nebuschot wais greeštes us „muhra mahju“ atpafat. . . Bet Dillon lgs, tā ihst Anglu korespon- dents, nesaudeja keribu, ari „smehres“, kuru zeetuma us- raugam bija dewis, tam, finams, bija sehhl. Tas nu da- buja diwus zilwekus, to karpā ari weenu Kurdu aughtmani, kuri bij' or meeru polist tā „galweneeki“ zeetumā, līhš kamehr Mastigo ne-atnahl atpafat. Tahdejodi isdewās Mastigo isdabut ir zeetuma. Bet Dillon dšhwokli cetikt bij' ari grūsti, tadeht ka Turku waldbiba lita wisas ee- ejas weetas no stepon polijsteem kreetni uswaktet. Tadeht bija jatahputo pa jumteem.

Ku til bija faruna! Pee Dillon bij' eeraduschees pohris eezeeniui Eiropesču par „leezineekeem“, ka Mastigo teefham tur bijis, bes tam wehl abi, i. i. Dillon un Mastigo istuschees jemi us weenas fotografijas nofotogra- fetees.

Pate „faruna“ esot bijuse, ihsumā faneunta, apmehram schahda:

Dillon jantajums: „Mastigo lungs, es labprahl gribetu juhšu apbrihnojamos darbus no jums pašcheem dšrdet. Es tos gribu Eiropescheem pasmot.“

Mastigo atilde: „Ja, ja, pasmojeet tos 12 walšim (t. i. wisai pasantei).“

*) Wajaga turetes atween pee galwas.

Jaut.: „Man toti sahpigi, redset juhs zeetumā. Waj sen jau, kamehr juhs apzeinoti?“

Atilde: „Man ari nepatihkami „sehbet“. Jau 5 mehneschi, kamehr mani apzeetinaja, bet man islee'as, it tā es jau gadeem zeetumā sehdetu.“

Jaut.: „Man rahdas, ka zaur Armeniem tas notifa?“

Atilde: „Ja.“

Jaut.: „Man nostahstija, ka juhs ejot leelu staitu Armeniu nogalinajuschi, wīnu seewešchus laupijuschi, wīnu ehlas un labību nodedfinajuschi un wispah ar wineem toti „bahrgi“ apgahjuschees.“

Atilde (nizinoschi): „Bet tas wis nestahw nelahdā faharā ar manu zeetumu. Par Armeniu kauschanu un ap- laupischanu ween man neta nebushtu darijuschi. Mehš (Kurdi) tal wisi tā darom. Es til tad wīnus nogalinaju, tad tee man kahdreiš pretim turejās. Bet Armeni mani nodewa un tā es tilu kismā. Un kad mani ari palahrs, tad nelahdā finā Armeniu deht, bet par to, ka es usbruku Turku waktis pulkam un aplaupiju to. Bes tam ari kahda Turku palawneeka seewa krita mandš nogdš. Wīnas wihrs ir tagad te, Erferamā. — Smeelligi buhtu, ka Armeniu deht! Kas tad wīni tahdi ir, ka wīnu deht man to daritu!“

Pastahstijis douds un dachadus no saweem „darbeem“, tur wīnsch awgahnijs kristitos seewešchus, notahwa Ar- meniu semneekus, aplaupija Turku lara pulku un isbehdā ir zeetuma, tas peebilda: „pehz tam mehš sahlam dšhwot un strahdat drustu leelstati, mehš usbrukām wefeleem zee- meem, aplaupijām wisas ehlas, israhwām wīnu jaunus, kas til kur nelur bija paflehta, nehman aitas un jaunas meitenes līhš un nelikām ari zefotajus meekā. . . Leeli un apbrihnojami bija muhsu darbi. Daudis newareja beigt, par teem ranai.“

Noklausijees schos „leelo darbu“ nostahstijumus, kur gandrihs pee katra schahda darba tita laupitās līhš 50 zilweku dšhwības, Dillon jantaja: „waj jums Armeni turas ar' kahdreiš pretim, kad juhs weebet wīnu seewe- schus un wīnu lopus prom?“

Atilde: „Ne arweem, tadeht ka wineem naw erotschu un tad wīni ari su, ka muhsejo nogalinaschana teem wisem toti dahrgi mafsā — tā no muhsu, tas ir Kurdu, tā ori no Turku puses. Bet kad mehš wīnus nolaujām, tad par to neweens neleetas ne finot. Turki wīnus (tas ir Armenius) breesnigi eenihst un newar eeredset ne azu galā. Mehš (Kurdi) wīnus ne-eenihstam, mums wajadšiga tikai nauda un wanta, dachki no mums ih'lo bes tam wehl pehz Armeniu semes, kamehr Turki flahpst pehz wīnu asinim. Preešch neta laika es usbruku Armeniu zeemam Kara-Klirin us aist, wisas aitas. Ne weenu weenjgu es tur neatstahju. Daudini sawā isaišchanā ween dšāds mums palat schaudami, bet nespehja mums neta podarit. Mehš dšinām aitas us Erferumu pahrdot. Bet pee Schema zeema mums isnohja mafa sadurschonas ar tureenš Ar- menieem, kuri finaja, ka dšenam wīnu tautescheem nolau- pitās aitas. Muhsejo bija tilai 5 zilweki, bet wīnu bija daudš — wisš zeems. Diwi no maneem zilwekeem, abi „raji“ tita noschauti. [Japeefihmē, ka Kurdi sadatas to- rendš un rajds (torens, rajas). Pirmee ir wīnu ari- stokratija un wirsneeki lara laisā un deenas sagli meeram

„Tā tad weens no swarigakeem behrna „noruhdinaschana“ līhškeem (pret sa-aufsteschanos) ir — to pee laika eera- dinat pee ahra gaisa un nest behrnu ahra ari seemā, kad tilai naw pahratī aukst (pahri par 8 waj 10 gradeem) waj wehjamis lais. Wahrigi audseti, „saudseti“ behrni, usauguschi līhšigi siluamizu stahdeem, kuri — ihpachš seemā — nedabun laba ahra gaisa, ir pawafards wahrgi, bahli, slimigi, un weegli sa-aufstesas. Swaigā gaisa kahr- tija doudischana ir toti labš, dabigs līhškelis, lai no- kahrtotu ehstgribu, fagreinoschānu un meegu. Tahfatu, otris wiswarigatais līhškelis behrna noruhdinaschāni ir: behrnu masgat (pareifali — apslapinat) ar pamehšu uš- deni. Mafseem behrneem to ishara wislabaki tuhst pehz wannas: kad behrns isnemis no wannas, wajaga winam ahtri noslapinat (pahrowilt) wīnu meesu ar wehš ušdeni jamehrjetu schwammu, waj kad schwamma newar nopirkt, ar mihgstu lupatinu. Pee schim norihweschānam wajaga behrnu eeradinat pamosam: eefahlot janem remdenu uš- deni (25 grad.), tad pehz weenas waj 2 deenam par 1 gra- du aukstaku, līhš kamehr pamafam nōteel līhš istabas ušdenim. Schahdu norihweschānu war isdarit ari pehz wannas, wafards, waj ari no rihta. Pehz tam wajaga, protams, behrnu arween ruhpiigi noslauzit jaušu. Tahpat japeeluhšo, ka istaba nebushtu pahrat auksta (tal wajaga buht ap 15 gradu silta), jo zitabi behrns pee norihweschānas war sa-aufstetees.

Par dšhwokli.

Labu gaisu war usuret tilai labā, wefeligā dšhwokli. Sabam waj siltam dšhwoktam ir tamdeht toti leela nosihme, ihpachš pee behrnu wefelibas, jo sčee pawada leelako datu laika istakā. Par nelaimi, tikai nedaudseem, turigeem wezakeem ir eespehjamš, ihwehletees dšhwokli pehz sawa prahta; leelakai kauschu datai japeeteel ar kaut kahdu nejanu, smirdoschu laktinā. . . Un tomehr ari

walbot, kamehr otree teel gandrihs tā wehgi usstatiti, jo „torens“ war „raju“ swabadi nonahwet, tā „kristigo suni.“ Armenieem toreis isdewās mums atnemt kahdas 40 aitas, bet tas zitas mehš tātšču aisdšinām netrauzeti līhš Er- ferumai un pahrdewām.“

Jaut.: „Waj juhs efeit doudš Armeniu nogalinajuschi?“

Atilde: „Ja; bet mehš to negribejam, mehš til tos nonahwejam, kas mums nekauj laupit. Wīnu dšhwōiba mums naw netaf wajadšiga. Kas tad no tās par la- bumu?“

Jaut.: „Waj juhs doudšreis ari duntšchus leetojai?“

Atilde: „Ne; wiswairat mehš leetojam muhsu pšintes. Mums tātšču wajadšigs dšhwot un jagahdā usures. Mūdendš mehš salaupam til doudš labības, lopu un nau- das, ka spehjam ar to wīnu seemu pahrikt. Mums finams ir ari lozi, bet mehš neleekamees no teem ne finot. Mehš tos atdodam Armenieem „mitinat“.

Jaut.: „Bet kad wīni nenem?“

Atilde: „Nu tad mehš it weekahrschi fadēšinām wīnu seemu, labību un mahjas un wedam prom wīnu pašču lopus. Tadeht tee mums ari nelad neatsaka. Pawafari mehš nemam to schu staitu atpafat, to mehš rudenti eedewām.“

Jaut.: „Bet kad lopt nēlārahgā?“

Atilde: „Ta ir Armeniu pašču leeta. Wineem ir ja- atdod tee pašči lopi, waj til doudš, zil teem ir eedots. Wīni to fina. Mehš tātšču ne-eešim zeest saudejumus. Kapehž tad wīni newar mitinat? Gandrihs wisi wīnu lopi ir pee mums.“

Noklausijees atkal leelu sawā nostahstiu par doudš un dachadeem „felineem“ un „statiineem“, Dillon jantajis pehdigi, waj Mastigo wehl newaretu to pastahstii.

Tad nu schis ir raksturigi atbildejis: „Neiš wīlku jau- taja, lai tas pastahstot no awš, kuru tas soplehšis. Wīlks atbildeja: no kuras awš tad lai es stahju? Es esmu saplehsis kahdu tuhstoschu aita. No kuras juhs runajeet?“ Tahpat ir ari ar mani. Kad es jums gribetu wīnu sawus darbus istahstii, tad jums buhtu jaraksta kahdas diwi deenas weenā rakstischānā un tomehr juhs neittu galā un doudš wehl atliktu to jums nostahstii.“

Schis zilweks bija tilai weenas no Kuedzeem. Vai ap- domajām, ka Kurdu ir tuhstoscheem un weens breesmi- gaks, neta otris. Zeen. lastajai domās: „tad jau tur ne- maf likumu naw, kad tā war laut, dehtinat, laupit un plehst.“

Wīlums ir gon un turkahl wehl labs likums, jo tilko muhsu Mastigo bija usfenzis Turku waktij un pastahda- jis waras darbus pee Turku palawneees, tad to ari tuhst fanehuma zeeti un nosodija us nahvi. Bet kamehr tas gadeem to pašču darija pee Armenieem, kamehr tam neweens ne rotas kahl nelika. No tā war redset, ka likums neta nelihš, kad wīnu ne ispilda. Tadeht domajām, ka wisi jaunee no Turku sultana pasludinatee reformu likumi ari naw ne ta papieca wehrti, us turva tee rakstii, līhš kamehr Eiropeschi newstranga un stingri nekontrolē wīnu ispildischānu.

Otris pahstāms „waronis“ naw nelas zits tā Kurdu generalis un mizegubernators Guseins pašča, kurš, tā

pahrturina istabu pee tam til stipri, ka pat peeauguscham grūsti nahfas tam usuretees. Ka behnam, silti eestitam, wehl grūstaki tahdā istabā, to ne-eewehro, jo behrns nemahl juhdfetees. Karsta istaba ir behrnām laitiga. Ari sa-aufstesas ahtrati tee behrni, kweus tura karstā istabā. Stabai wajaga buht 14 līhš 16 gradu silta, ne siltafai. Nakti, kad behrns gut silti apsegtš, peetiks ari 13 gradu, un tahdu silumu weegli usuret ari seemā, pat tad, kad sahnistabā buhtu loga ruhie walā.

Behrnu wajaga saht weht waj nest ahra, swaigā gaisā, zil ween ahtri eespehjamš. Wafarā, pee isdewiga laika, war behrnu saht nest ahra jau pirmās deenās. Seemā, finams, jarihstojas kamehrā ar oustumu un ar laiku, zitabi jau weegli pahrtahps „nozeetinaschānas“ robešchos. Zaanata par 9 mehnescheem wajaga fargat no siltā laika un no negaisa. Bet kad gais ir leetains, waj kad spihd jauka jaulite, tad ari mehrens aukstums nelai- tēs pat toti masam behrninām. Protams, ahra war saht nest behrnu tilai tad, kad wīnsch wefels. Tahpat, newa- jaga nest ahra ahtri pehz wannas, waj kad behrns ir bijis noswihdis. Bet wajaga fargat behrnus: no pu t e l e e m un no l e e l a w e h j a. Ihpachš nemihtligeer rihā un seemeta wehji pirmā pawafari atnes behrneem beeschi kausu. Vihds zeturtam gadam newajaga behrnu laist ahra us ilgu laiku siltā laika. Seemā ari pee laba laika nesami masi behrni ahra tilai us ihšu laizinu — 15 līhš 30 minutem, bet wairat reises deenā. No zeturiā gada behrni jau panes doudš labaki siltu laiku. Tital arween wehl wajaga isfargat, ka behrns ahra ne- paliktu slapjch, ka nesaplapinatu lahju un kad tas notijis, tad wajaga tuhst gabdat jaušu apawu. Rahju saplapi- naschāna ir toti laitiga siltas peeauguschānem, tā it ihpa- schi behrneem.

nabagee war scho sawu laktinā padavit wefeligatu, kad wīnu usures pehz eespehjas ihru un tā tahfat. Tahpat ari nabahfgee iswehlas pilsehtās siltu dšhwokli ne arween aif truhzibas, bet ari ih nefinaschānas zil tas kaitigs.

Behrnu wefelibas wiswarigakee pagehrejumi pehz ba- ribas ir — labš gaisš, gaisma, faule. Bes faules gais- mas newag pat ne fartupesti, kur nu wehl zilweks! Sa- līhšineet bahlos, isdehdejuschos pilsehtas nabahfigo kauschu behrninus, kuri dšhwō sašpeesti zauru deenu nejanās alās, mitrds pagrābds, ar fahrtwagaineem lauka behe- neem, kuri hauda wīemas ahra gaisu ihdraku un wairati: gaismas truhstuma espaidš ir pee pirmem kairam no- redsams. Tā tad, kam ween eespehjamš ir iswehletees, lai gahdā arween par gaischu dšhwokli, kura faule spihd eefschā. Kur nonahl faules siati, tur gaisš ir ih- rale. Tahdš dšhwoklš, kurdš faule eespihd wairat stundu deenā, nefad nebusš til nelahgš gaisš, tā tahdš, kurus faule neoisneeds. Labaki dšhwot 5 trepes aukst, nekā pagrābā! Til pat silti ir mitree dšhwokli. Wefeligi pee-auguschee gan wehl war pahri gadu panest tahdus dšhwoktus, bet behrni panihst un wahrgud wehlaki wīnu muhschu. Noti isplaitās behrnu slimības, strofuli un augtu slimiba, kuru pehdas neisdeest līhš muhscha galam, zetas til pat beeschi no siltas barības, tā no siltā dšhwokta; ihpachš kad sčee abi kancee eespaib ir kopā, tad setas ir toti behdigas. Wīdš dšhwoklš ir gaisš tamdeht nelahgš, ka mitras seenas nelaisch gaisa zauri, tas ir gaisš newar pastahstigi wehdi- natees zaur seenam, tā tas noteel katra dšhwokli ar faufam seenam. Tamdeht doudšas slimības tahdš dšhwoklš: neween strofuli un augtu slimiba, bet ar' gah- drihs wisas lipigās slimības, un ihšču (newra) kelaišim tahdš dšhwoklš attihstas doudš beeschati. Tamdeht: wajaga gabdat par gaischeem, fauseem dšhwokleem! Tā

jau agrā mīnēja, tāt nesen tās nodots lava tešai. Šis generalis ir bīšņojis tāt bresnīgi, ka pat Turkeem tas ir apreebes. Reiz wefels zeems Armenu aigahjis, no wina behgdams, uš zitu zeemu. Bet Guseins lizis apsehki tureenes Armenu bislapa bīšņojis un teizis, ka tas bīšņos nepalīšhot, ja Armeni ne-eešhot atpaka. Neko darit, krawajūšees atkal atpaka. Rahbu Turku, kas Guseinu Erserumas general-gubernatoram apjuhdejis, šchis pehdejais pratis list nonahwet, pee lam Turka bruhite tā pahrbijūšes, ka nomiruse. Pa lahbas sawas „elšpedi- zjas“ laiku tas sawahla 2600 aitu, dandš firgu, goru un zitu lopu, bes tam lahbus 5000 rublūs naudas, node- dšinaja 9 zemus, notahwa 10 zilwekus un lahbeem 10 nogreesa labās rolas, degunus un aušis. 1890. gadā tas aishweda iš Pšatnozas zeema 5 kristigās jaunawas. Ta pašā gada septembra un oktobra mehnešt tas sawahla „kontibnizju“ (nodoktus) tā pašā apgabala lahbus 3000 rublūs. Par wiseem šcheem darbeem Turku waldbiba nelikas ne finot. Tā gada bezembri tas aishuhtija sawu brahli sawahli wehl wacat naudas. Šchis išlaupija 21 zeemu, kur sawahla pawisam lahbus 3500 rublūs un 3000 mahziju ešas. Rahbs Armeneeis par nelaimi ne- gribeja waj ari newareja neta laupitajam dot, par to ta wahja tita nodebšinata, zeema un 2 behrni nonahweti. Rahbā zita reiša pats Guseins aishuhtija iš Pšatnozas un Risiktočas zeemeem 1000 aitas un 7 pohrus wehršch, kurus tas pahrdewa lahdam Erserumas tirgotajam. Wehlat tas notšcheepa lahdam Risiktocha zeema Armeneeim Manulam dahrgu firgu un aishuhtija to Erseruma teefne- šcha dehlam tā dahwanam. — Februara beļgās 1891. gadā pats Guseins, wina brahka dehls Rafuls un dahči ziti, eelausās nakti Armeneešcha Rāspara bīšņojis, lai waretu tā rabenezi notalupit. Bet mahjas zilweki sahla blaut peh; palihga. Tad Guseins išrahwa rewolweri un no- šchahwa štaisto jaunawu. Tagad atkal eefneedja suhšibū Erserumas general-gubernatoram. Un atkal šchis nelikas ne finot. — Drihš peh; tam Guseins tita aishuhtis uš Kon- stantinopoli, kur to sanehma loti firnigi, eezehla par brigades komandieri, pa-angštinaja išchūnā un tā tahkat. Tā eet Turzija! Un šchis pats zilweks tita išgah- jušchā rudeni aishuhtis uš Sajanu tur „opšpešt“ Armenu dumpy. Tā tad „bulu eezehla par dahršeeku!“ Peh; dumpy „apšpreshanas“ tas atgreesees atpaka ar dandš salaupitām Sajanas štaistulem. . . .

Sinadami, ka Turku waldbibas wihri Konstantinopoli tāt bresnīgi cenihst Armenus, weetejee eeredni nedrihst, ja tee ari gribetu, neta runat waj darit Armenu labā. Un kad teem naw nelas šikis ko no šchis tautas pašnot, tad teem jaisdomā, jo zītadi war tos sahlt turet par Ar- menu draugem un aistahdiat no amata, tā „nederigus“. Ka tas raterēbā tā, to pterahha šeloschis notikums, kur ari Eiropas leelwalstiju kōnizija usgahja: Masas gubernatoram, Gahš pašam, ir „wojadšigs“ aishuht šamā gubernā kaut lahdu Armenu nošeguanu. Tas domā, tā waretu atrašt pee teem kaut lahbus eeroišchus, kas buhtu jaunā likuma „eeroišchus aidot“ — pahrlahšchana. Tas suhta poizijas kapeini Reschidu ešendi uš Awjuda apgabalu un apahrtieem zeemeem, tur wisad ehlas iš- traiti eeroišchus meklejot. Kapteins aishwauz, mekle un

molās, bet neta neatron. Tas brauz ar to labalo firds- apšinu mahjās un fala gubernatoram, ka Armeni išpilda lahrtigi likumu.

„Rā juhs drihšteet man tahdas leetas teift, kur es staidri sinu, ka tas naw „taisniba“, tas ušleedš nabaga kapteinim. „Ejet tuhlt atpaka un meklejeet eeroišchus. Tā tā juhs man bes šcheem mahjā nenahltu!“ Neko darit! Kapteins dodas pa to pašu zetu at- paka un mekle zil špehdams, gan eelšchā, gan ahrā, gan uš greesteem, gan apafsch grihdas, bet nelas nelihdi, kaut ar greestu wiju uš augšchu.

Kapteins taitchu nedrihst bes eeroišcheem mahjā nahlt, tabehšt tas leel aishuht zeema wezako un teiz: „Mani gubernators atshuhtija mekleit paslehpūs eeroišchus. Teizeet, kur tee ir!“ „Bet pee mums neweenam naw nelahda eeroišcha.“ „Kur nekur teem taitchu wajoga buht. Guber- notors teiz, ka ešot.“ „Ne, kad es juns šaku, naw.“ „Nu labi, es juns tizu, bet waj sineet ko, man guberna- tors teiza, lai es mahjā nenahlot, eekams es ne-ēšot ee- roišchus atradis. Kad juhs man eeroišchus nedodeet, tad es ar wiseem saweent saldateem palīšchu pee juns zeemā. Kad juhs to newehlatees, tad dabuneet kur nekur eeroišchus, šodseet, pehrzeet, dareet tā sineet, bet dabuneet.“

Tabi sinadami, lahda laupishchana un wajaschana winus šagaiba, kad saldati palīktu winu zeemā, Armeni šameta naudu un aishuhtija 2-3 zilwekus uš tuwejo Kurdu zeemu, iš kurenes tee drihš pahrbrauzā, weshdami lihdi 3 wesmus peekrautus pilnūs ar šaruhšejūšcheem šobeneem, šalauštām krama plintem un wezeem duntšcheem.

Kapteins nu bewās preezigs uš mahjam. Ari guber- nators bija pee laba prahta, rešbedams, zil dandš eero- išču „atrahsti“. „Redseet, ka man bija taisniba“, tas teiza kapteinim. „Es šinaju, ka teem bija eeroišchi. Juhs tāt pirmo reiš nemelšejt, tā bija wajaschigs. Nahlošchā reiša ejeet ušmanigali.“

Beredams drihšumā ar zeem. „Mahjas Weesa“ lastajeeem pahrunat par pašcheem Turkeem un winu tagabejo walšis krihši, šehdšu šcho sawu rakšu ar muhju zeem. tauttees Minnas Freimann kundšes eewehrojumeem par Armenu bīšņwi:

„Armeni reti maifi zep waj pehrt, bet wairat lawafchu ehb. Supu wini maf zeem. Wagatee wahra rihsu, zep gau, dšer tehju un kafeju. Jo mihsch ehdeens wineem ir „šchichlits“, kas iš oitas gafas top taitšis; preekšt tam nem mafatōš gabatōš šagreestu gatu, peeleel šhpolus, uškaiša sahli un leel tad wešetu šundu šahwet, peh; tam zep uš dšells dahšcham wies ogš. Nabagatee ehb seeru, eetihtu dahšchādā šatā sahli, šch; išpāšchi preekšt šch mehrla top fehta; pee tam ušlošch lawafchu un ušdšer uhdeni. Seers eepreekšt labi ar sahli aptaifits. Wis- pahrtigi šajala, ka sahli pee Armeneeem leelu lonu spēhlē. Pat behrni, kad peedšimst teel ar sahli aptaifit un tad tāt maigati. Tamdehšt zitas tautibas zilweki ar wineem ša- rahwūšchees, teem pahmet: „At ir šahltais Arme- neeis“.

Šikšus wini pa leelakai datai rot bes šahela, laikam gan tamdehšt, ka šche maf koku. Uš kapehtu lihšus ned ihretā pušahrtā; behrnus uš kšena. Seewešcheem tizida leedš lihdi eet uš kapu; winas pa tam eet bānizā, tur

raud un manus pluh; Krusta weetā Armeni uš kapa leel atmeni, waj šahwu waj gatu, ar mirušchā wahrbu. Kap- sehta ir bes lahda šchoga un neteel ne par lahdu šewiškū weetu ušlatita. Armenu seewas reti eet kur wešbās; dahšcha wairat neta nefina, tā tāt wirti un bānizū. Bixti winas išrahda sawas drehbes un šelta leetas. Nereit winas pawada pirti wefelu deenu, iškahj tepdekus, panem ehdeenus lihdi, eeluhdi draudšenes un tā sehdeemas piāhpā par saweem wihreem un winu dahwanam, tahlat winu šinoshana nefneedšas.“

No eelšchjemes.

a) Waldbibas leetas.

Widšemes gubernas šemneeku leetu walbes šekretars Nikolajs Bordonas paš-angštinats par titularpadomneeku.

Par Baltijas domenu walbes regulozijas no- bālas darbwešcha palihgu apštracinats koleģiju registrators Spiess.

Par Kuršemes gubernas walbes II. šchiras lanze- listu ezelis bijušchais Peterburgos uniwersitates študents Indriks Bāšch.

Par Leepajas apgabala teefas preekšchdetaja pa- lihgu ezelis tās pašchas teefas loželis Šchleifers. (R. G. A.)

Par Polangas progimnazijas ahrstu ezelis ahršs Enmans.

Pa-angštinats par titular-padomneeku: Lukuma aprinka preekšneeks barons Grothūš.

Pa-angštinats par koleģiju šekretaru: Grobinas-Aiš- putes aprinka preekšneeks v. Drachensels. (R. G. A.)

Par Ruldigas diwklasu tautas app. min. školās školotaju ezelis Baltijas feminara kuru beigušchais Ar- kadijš Jegorows. (R. G. A.)

Par Peterburgas eezirkna zetu preekšneekla weetas išpilditaju ezelis Rīgās ošas buhweš darbu preekšneeks Nagels.

b) Baltijas notikumi.

Widšemes gubernators generaliteyants M. A. Sinowšews šeturideen, 7. bezembri apbedišs Met- sandra-Newsta lapds Peterburgā.

No Wez-Gulbenes. Beešchi jo beehči gadaš laik- rakšōš lašt, ka weens un ošs pagāšis damāšina saweem školotajeem algas. Ari muhju puš šchahdi gabijeeni naw šwešchi. Naw ir to rakšit, lahdu behdigu leezibu dod šchahdi fakti! Bet to teefu mums jo wairat ko preegatees, ja rešam, ka dahšchas walšis (pagāsti) išturas gūšchi otradi. Tas jo piinigi šihwejas uš Wez-Gulbenes walsti, kas šchoruden peelika saweem dimeem školotajeem pee algas katram pa 90 rbi. Trešchā školotaja alga tāt jau pawasari paleelinata. Katram tautas un išklihtibas drau- gam teefcham šapreezajas par šchahdu Wez-Gulbenes pa- gāsta aishuhtu šlawejamo rihtoshanos. Wez-Gulbenešchi ar to noštahdijūšchi šewi žiteem pagāšieem par špošchu preekšchihmi. Jawehlas, kaut tee ari daritu peh; Wez- Gulbenešchu preekšchihmes. —is.

Wahteres pagāsta namā išrahdišhot šeeemš šwehlu otrā deenā teatri; pee lam ušmedišhot „Smalki laudis“. Kc.

pat, ja ween eepsehjams, wajaga gūlamo ištahu išeetot tīlai meegam, lai tur buhtu labākš gais.

Rā eemahzīt behrnus sehdet, šahwet un eet.

Zai behrna šahws pareiši un labi atihštōš, tad ne- wajaga behrna aštrali sehbinat, neta wīnšch spēh; pats sehdu noturetees. Tīlai mehnešchu 6 wezam behrnam muštiti ir preekšt tam šipri deļgan. Waj behrnis ir tāt šipriš, ka to drihštietu sehbinat, to war weegli paših, jo tad nosehbinatā behrna rumpis leezas uš šahneem, waj tad galwina leezas uš preekšchu, tad ta ir arween šihne, ka behrna wehl naw brihm sehbinat. Pee mums negreesech mahies uš tam nelahdu mehribu, sehbinā behrnu uš rolas jau no pirmām deenam. Tas nedrihst notit! Pirmos mehnešchus wajaga behrnam nobšihwot weenigi gūšus, ari nehlat wīnu naw brihm zītadi, tā gūšus (peemechram uš špilwena ušliku).

Kad behrnu šajl pahragri sehbinat, tad wīnu pat war padarit par krolpi uš wīnu muhšchu, jo tahdi rihtojotees behrnus dabā lihšu muguru, šupri. Ari pušgadu wezu behrnu war eeshlot sehbinat tīlai ištū laigian. Pee tam, kad wīnšch sehdu šehpi, wīnu wajaga nemt drihš uš wee- nas, drihš uš otras rolas, jo tad behrnu nehš tīlai uš weenas rolas, tad wīnam paleel mugura lihla.

Wes pabalšā sehdet, pats aishēštees eemahzas tīlai 6 lihdi 8 mehnešchi weza behrnus. Ap šcho laiku, tas ir 7 lihdi 9 mehnešchus weza behrnus, war jau sehbinat uš grihdas, waj — wāšarā — ahtā uš šemes, bet weenmehr wajaga palahst tam apafschā beejū deki. Tā behrnus ee- mahzēšes šchuhlt.

Tāpat newajaga šteigtees eemahzīt behrnu šahwet un eet. Kad behrnus ir preekšt tam šipriš deļgan, tad wīnšch pats eemahzas pee

zēltees, šahwet, pee trehšla waj zita ka tureda- mees, kas noteel ap ištchitadesmito nedeku. Bet tad behrnu eeshlt pahrat agri šahdinat uš lahjinam, tad wīnam ne- reti paleel lahjas lihlas un no ta taitchu behrnus jaisfarga. Tāpat ari eet eemahzas behrnus pats no šewis, bes kaut lahbas palihšibās, peekerdamees pee trehšla, šola (benka) un zitur; mahzīt wīnu nemāš newajaga.

Wisas eetaišes, lahbas išdomatas „lai behrnus aštrali eemahzītōš eet“, tā šaurumaineē henki un tā tahlat, ir kaitigas. Kad behrnus pats peezetas šahwūs pee kaut ka turedamees, tad wīnšch war katrā brihdi atsehštees, ja lahjinās peekuhst (un mašam behrnam peekuhst lahjas toti aštri), bet kad wīnšch ir eestahdišs tahdā „benki“ ar žaurumu, tad wīnam jastahw negribot, kaut ari lahjas un mugura buhtu peekuhšchās un no tam paleel lahjas un mugura lihlas. Tāpat naw labi, wadat behrnu ar dweeli, apneimtu ap kruhinam, jo dweelis šapšešch kruhtis, un tā tā behrnam kauli mihgati un weegli, wahrtigi un aštri šaleejas, tad kruhtis paleel plānās, eekriht, un tas ir toti kaitigi. Ari aish rozinās newajaga behrnu beehči wadat, lai to eemahzitu eet. Kad wīnu wed aish rozinās, tad wīnšch zēl reišē ar rozinu ari plegu uš augšchu, un tā war zēlees ari lihla mugura.

Par eemeštū behrna šakroplošchana ir ne reti ari tas, ka dandš wēzaki juhtas peepreesti aish nabadšibas ušizet tos darba laika kōti nāšu behrnu — pat 4 waj 5 gadu wezu, uštrāudšibā. Kas wijs no tahdas „aukles“ šagai- dams, newajadšes nemāš ušlāitit. Bet — uš ko wīnu gan nepeepšešch muhš nabadšiba! . . . Te ahršs newar lihdiēt ar „padomeem“, te jameklē palihšibā zitur. . . .

Wet wīmas teeni wezateem, kuru naw wīšat nošpeesti no šahrgā liktena, gan newajadšetu aistahšt šawu mašo mihsliščū tahdu tāt mašu „auku“ rolas. Neween uš- rauganteē behrni nereti teel šakroploti šchāt zētā, bet ari

mašas „aukles“ pašchas toti dandš zeešch. Ja tāt maseem behrneem (ap 4-5 g. wezeem), jau peenahlas išpildit tāt grehtus ušdewunus, tee no šchahdas pahragros bīšweš nopeetnibas teel šagraušt uš wīseem laikeem, paleel bes laika garā wezi un wehlatu apraud sawu nolaupto behr- nibu. Waj tas naw bresnīgi?

Par baku poteschānu.

Ka bakas šopotē, lai išfargatos no grehtās un beehchi nahwigās baku šehrgas, par to jau wairš nehšchabas, iš- nemot lahbus neprašchās. (Zuwalas šinas par baku po- teschānu atrodamas 1894. gada „Mahjas Weesi“ Nr. 7, 8, 9, 10 un 11 un „Auktrumā“ 1890. g.) Wīslabati ir, bakas potet mehnešchus 6 wezam behrnam. Kad pote ir laba un behrnus potejamā laikā wešes, tad no baku poteschanas naw it nemāš ko bīhēes. Bet poti wajaga nemt labu (tāt tā šauktu animalo poti, tas ir no te- keem nemtu, un ne no otra behrna). Bet ja kaimindš parahdas baku šehrga, tad wajaga potet ari pat glūšchi maseem behrneem, kaut ari pirmā bīšweš nedekā un deenā.

Peh; baku eepoteschanas war behrnu tāpat mašgat, tā pirms. Tīlai tai laikā, kad eepoteto baku wahtis šohl kait, lobitees, newajaga behrna mašgat dahšchas deenas, zītadi aishawešees baku wahšchu šadšihšchana.

Kad ari ar labu poti eepotetas bakas naw augušchās, tad tomehr wajaga poteschānu aishartot wīsmāš gada laikā. Kad bakas ir augušchās (kaut ari weena wahte), tad behrnus ir drošchš pret bakam wīsmāš 7 gadus. Školās gādšs wajaga potet atkal, un tā patešibā waja- dšetu aishartot baku poteschānu lihdi wezumam iš 10 gadu laikā reiš. (Zurmat beļgās.)

Strībveres pagasta skolotājs Purāpūks lgs, kā mums šino, nodomājis beidzināt 23. decembra vakarā savam skolnieceim „seemas sveiktu egliti“. Pehz „eglitē“ buhšot „balle“, kurās eenehmums, tā jau aishveen nahš-šot par labu „eglitē“. Tā tad tātchu kahds isrihlo- jums! K—s.

Krapeešči sarihlošot „veža gada wolarā“ pagasta namā „balti“. Bija gan nodomāts israhbit ari teatri, bet tam pretim no rihlotajem neatkarīgi apstahli.

J. Kr.

Zeelwahrdes labdarības beedriba sarihlo šahd tad jautajumu isfildroschānas walarus. Iznemot pahri rei- ses, kad daschi lungi isleetoja pretineeku klahst nebhšchānu, lai teem, pehz „Rigas lungu“ preekščihmes, nekreetnā kahrtā „kreetni sabotu“, — šhee walaru top wabiti deef- gan kreetni un apmellei labi. Nahšofchais walarus buhs svehtdeen, 17. decembrī, us to šcheit aishrahdam.

Kr—s.

No Mahlpils. Labdarības beedriba isrihlos seemas svehtku otrā deenā teatri (usweidis sawā finā pasihstamo — „Miglā“) un treju lungu deenā — basaru (apdegu- šcheem par labu). Jomehlās kaut sarihlotu ari wehl kahbu jautajumu isfildroschānas walaru. Kr. J.

No Društeem. Kamehr Latwijās malu malindās, pat tajds tumschahds kaktids, rihlo teatrus, konjertus, jau- tojumu isfildroschānas walarus un tā tahšat, tamehr mehs titai šchad tad „paballejamees“. Weena tahda „balle“ bija walaru un pehz paraduma pa seemas sveht- teem sagaidamu aikal. Kad gan muhsu „wadoni“ sarihlos reiš to nopeetnaku? Kad puhšis „wehšch, kas spirdhina“ un newis titai tahds, kas nogurdina, nokausē? Berešim, ka tahds laiks nahšs drihsūmā, ka ir mehs ketofim laika garam un sahškim eewehrot tagadejo laiku prašības un wajadības. A. J.

Beetawā 3. decembrī israhdija godalgoto lugu „Miglā“. Pee israhdes tā wehšs ari peedalijs Rigas Latweešču teatra akteeris un rešchjors Roberts Jansons. Irahde noriteja weikli. T.

No Zeel-Gezawas. Pirmdien, 27. novembrī, no rihša, nobega šchejeenes S. fainneekam rija. Uguni, at- reebdamees, peelaidis tās pašas mājas eemihneeks, 10 gadus wezs gana puika, kurešch ari no pagasta waldes nopratināts par wainigu aštinās. Sabiba gan bija iskulta, isnemot daschus wesumus fruv, kwei lihšj ar rija atrod- šchamees fainneezības rihkeem kritušchi leesmān par laupi- jumu. —n.

No Saldus. 2. un 3. decembrī Saldeneekem tātchū reiš bija tā laime sagaidit „wezo Adolfu“. Kopsch dascheem gadeem jau us to rihlojās, bet tā tā Saldū preekšč le- lātas teatra israhdes nebija peeteekofschu telpu, tad tas ne- wareja noikt. Bet tagad, kamehr „pahrtikas beedriba“ usjehta stalto diwstahwu namu ar plašcho teatra sahli, ir reti laba isdewida preekšč leelakām israhdem. Saldus prahwā teatra sahle ar gresnājam dekorācijam ir jau tihri las rets preekšč kurjemes majajām pilšehtnam un mee- steem. Sehtdeen israhdija „Al šhee wihreeschi“ no J. Steglawa. Wlaksis wezajam Adolfam it ihpashchi ispelnijas ari aštinibu Julijs Berners (Kundhina lgs). Ari zitas lomas atradās deefgan labās rokās. Otrā deenā israhdija peezehleemu lugu „Wisi mani rabi raud“ no Adolfa M- lunana. Luga ir nopeetna satura un daschi štati reti be- digi; bet tomehr „wezais Adolfs“ teefas sulaina Julšcha lomā sazehta publikā reišu reišan begaligu jautribu. Wisa israhde noriteja ihši teizami un bija labs peerahdijums, ta šchejeenes spehli labi sagatawoti un laba waditaja rokās strahdā apšiniigi un sašneedi ko labu. Un tad nu wehl minam „wezo Adolfu“, kurešch ar sawām kuplejam grašija dšihwē ahrkahrtejos nelahgōs notikumus, tad waram drošchi sajit, ka teatra labais eepaids un „wezais Adolfs“ paliks ilguš laikus muhsu semkopju un teatra draugu labā peeminā. Pehz teatra bija balle. Lillab ballē tā ari pee kupleju pawadišchānas spehleja (Niter- šchafies) Danberga lga kreetnais stihgu orkestris. Z.

No Sabiles. Sabilneeki nodomājušchi 7. janwari 1896. gadā aikal pehz pusotra gada sarihlot teatra is- rahdi; uswedischot Aspašijas „Saudeidās teefšas“. Ja- preezajas, ka pehz til iiga laika aikal to kreetni dabušim redzet un beš taim wehl worekim eepašitees ar muhsu slawenās rakšneezes eewehrojamo gara rošchojumu. Ze- rams, ka Sabilneeki neašlaidis šcho atgadajumu ne-eeweh- rotu garam, ihpashchi wehl tadeht, ka no tam atkarosees turpmakas israhdes un waduhst ari Sadraudhigas beed- ribas dibināšana. W. I. L.

No Talses (Grobinas apr.). Nakti no 5. us 6. dež. sagli eelausās Molawas muishas laiwibas kleshē. Nosagts apm. 35 puhri labības un trihs eeshliti wepri. Sah- dhiba isdarita zaur logu, islawšchot tani atrodoschōs dšels- steenus. No pehdam wehrojot, sagli bijušchi trihs. — 8. dež. no rihša nobega šchejeenes Wešchina fainneekom rija. Saudejumi naw eewehrojami, jo ehla bijuše tukšcha un pee tam wehl adroschinata. Weentulšs.

No Waplatas us Pleikas stajiju ejoschā zeta malā, tā „R. G. A.“ šino, atrahts kahds sadzūstis zilweks, kurešch, tā to no wina pafes isfinaja, ir is Witebškas gubernas

un to sauž par Peipinu. No saštā ar mokam isfinaja, ka tam is labatas isnemti 28 rbf. Sadausitais wehl naw pee famanas.

Kurzuma pagasta lozellis, 45 gadus wezais Sawiztis, tā „R. G. A.“ raksta, gahja ar sawu laulatu beedreni pa Peterburgas-Warichawas dšelszeta stigu us Dwinšku. 9. wershē teem nahja pretim pasafcheeru brauzeens. Abi gahja pa otrām sreedem. Aštan swilpeens. Sawiztis domā, ka tas nahš no pasafcheeru brauzeena un eet mee- rigi sawu zetū. Ze peepeshchi tam usfreen wirsū pretščhu wilzeens, Sawiztis teel parauts sem riteneem, kuri to sa- greešch un saščkaida gabalu gabalds. Sawizla laulata draudšene gahja drusku nomatus. Wilzeens ari to kēhra un atgruhda no zeta nost, bet ta tomehr palika dšihwa.

c) No jitam Kreewijas pusēm.

No Karelas raksta „Eiſt. Wiſt.“, ka tur nesen kahds jauns laulats pahris, pehz kahju meelasta, daschu weefu pawadiba braujis us mahjam. Zekā wineem bijis jabrauz pahr kahdu kalnu upi. Kad rati bijušchi upes wihd, uhdens peepeshchi leelisti zehlees, jo kalnds bijis leetus lijis, un aishnešs ratus ar jauno pahri un dascheem wee- seem dšikumā. Relaimigos newareja isglahbt.

No Nowo-Aleksandrowas aprinēka raksta awisei „Now.“, ka Palamenu meštā kahds pee kohršču spehles nohšts. Loutfainneekam Antonam Matuljanifam pee kohršču spehles bijuši neparasta laime. Diwi mešta la- bakee spehletaji, Dšips Skalowkis un Zwans Staplowkis usnehmušchees ar winu mehroites. Spehlejuschchi wisu deenu un ari wehl labi wehlu nakti. Woti noguruschi wihš gri- bejušchi dotees us mahjam, kad weens pee Matuljanija pamanijis apšihmetu kahrti. Izhelusees lilda un Ska- lowkis un Staplowkis sagrahbušchi kahdu solu un ar to pahrschehluschchi Matuljanifam galwu. Abi wainigeē ta- gad zettumā.

Is Kara-Kalas awisei „Sakas. Oboſt.“ raksta šchahdi: 7. oktobrī no Sangudagas us šchejeenes slinnizu atweda kahdu Kafaku, kuru panterš bija fatodis. Kafaks ne tahšu no Sangudagas ganija aitas, kur aitu barām usbruka panterš un sahla tās plehst. Kafaks panteram bija koti tuwu un isščahwa us to, bet netrahpija. Pehz tam panterš atšahja aunu un usbruka Kafalam, kurešch wairš nepaguma plinti otrreiš peelahdet, un sagrahba ta keiſo rotu. Newaredams ar weenu rotu plinti lahdei, Kafaks plinti nometa un sagrahba ar labo rotu panteri pee rihles un to tā saščhauudsa, ka neswehšs fatodito kreifo rotu palaida wafam. No-eewehrojot leelās sahpes, Kafaks usahla ar panteri zihnu, sagrahba to ar abām ro- tam pee rihles un sahla šchwaugt. Igi gan man ar to nezešli bija jazihnas, tā Kafaks stahsta, bet beidšot tomehr to nolkeetoju, — man titai ir šchehl saplešto smahrlu.

Permas gubernas semšies ohrstu sapulšē nesen no- peetni pahrrunaja un apipreeda behrnu miršības janta- jumu. Izhohdijās, ka Permas gubernā no jaunpeedšimu- šcheem behrneem pirmā dšihwības gadā nomiršot 60 pro- zenti, tas ir no il weena ašwta behrnu nomirš 60. Taldas leelas behrnu miršības zehlonis esot mellejams jewiſchchi wezatu nefināschānā, tā behrni audšinami. Tā tad wezatu nefināschāna, neprašchāna behrnus audset, it gadus nokauj tukštošcheem behrnu. Waj tas naw breef- migi? Wezati pašchi zaur nefināschānu aishraida sawus mihlutus winā pawaulē! Ahrstu kongrešs (saeima, sa- pulše) ašfina par wajadšigu dibinat behrnu patweršmes, cetajies, kurās behrni audšinami, tā ari isplatiit derigus krašus par behrnu audšināšanu, lai wezaki finatu, tā teem jarihlojas. — Ari pee mums Walsijā behrnu mir- šība gauschi leela, kurai leelā mehra par zehloni wezatu nefināschāna, tā behrnus audset. — Lai nu šcho robu pee mums ispiditu, tad mehs pašneefam sawem zeen. Iah- tajeem plaščaku rakstu par behrnu audšināšanu no Dr. P. Kolnina. Eewehrojot šcha jautajumu swarigumu, mehs sawus zeen. Iahitajus luhgtin luhgtum šcho rakstu netil ween tā pa garu laiku islahst, bet tā safot nopeetni studet, jo ari wihšch ir nopeetnu studiju un pehljumu anglis.

„Waldības Wehstn.“ Foleras finas:

	fašlma nomira
Peterburgas pilšehtā no 2.—9. decembrim	97 36
Polimijas gubernā „ 19.—25. novembrim	74 40
Peterburgas „ „ 26. nov. — 2. dež.	4 1

No Rigas.

Rigas polijimeistars podpalkawneeks v. Reicharts pa-angstinats par palkawneeku.

Studentu stipendiju isdalischānas leetā mums peenahšuschas daubš suhroschānas par tagadejo partiejisto isdalischānu. Weseli ischetri studentu pulžini jau pawisam atšajijuschees no stipendiju naudas peenemšchānas sem tagadejeem aprahškeem. Tas ir gaischs protests pret Sinibu Romiſijas rihžibu pehdeja laikā. Waj to eeweh- rojot Sinibu Romiſijai newajadschu grofit sawus zetūs un iskuretees taiſni pret wiseem Latweešchu studenteem? Sinibu Romiſija jau nerihlojas ar sawu, bet ar tautas naudu, kura isdalama pehz šchēkapiņas taiſnigi wistruhzigakeem

studenteem. Bet waj Sinibu Romiſija tā rihlojas? Mums deemschehl sahpigi jafata: ne. Wino, tā to jau muhsu zeen. Iahitaji buhs nogiduschchi no nodrukateem studentu protesteem, pret dascheem pulžineem iskuras pahral dewigi, pret ziteem turpreti tā pamahie, it tā tee tāpat nebhutu Latweešchu studenti. Eewehrojot nu no Sin. Romiſijas pee malas aštuntos studentu pulžinus, mums šcheet, ka Latweešchu tautas, beedribu un zitu pateefšas draugu un taiſnības pahrtahwju peenahšums buhu, ruhpetees, ta at- ſumtee studentu pulžini nepaleel gluschchi beš pabalsta, un wispahrtigi, ka studentu stipendiju isdalischāna teel pareifaki nolahrtota, kuram noluhkam buhu dibinama sawa jewiſchka studentu stipendiju laſischānas un isdalischānas komiteja — beedriba. Kamehr tas wehl naw notizis, tamehr muhsu lauku beedribas rafi daritu labi, ja tās waj nu pašchas nosuhta studenteem eenahšuschu naudu, jeb to ari ushiz weenai waj otrai laikrahšu redahzijai preekšč isdalischānas wistruhzigakeem Latweešchu studenteem. Studentu stipen- diju leeta ir swehta un pabalstama. Atrantees no šchi swehtigā darba neweens nedrihtstetu, aish nelahdeem ee- wesleem ne. Un taiſni tapehz, ka wina swehta, mehs ari nedrihtstam zeest partiejibu šchāt leetā. Mums ja-atrod un mehs ari atradišim zetūs, tā šchi leeta wislabaki no lahrtojama!

Rigas Pilšehtas teatri nahšochās deenās wee- sofees eewehrojama Sweedru dšeedataja Sigrid Arnoldson tše. Zeturdeen, 14. decembrī wina peedališees pee „Mignon“, sehtdeen, 16. decembrī, pee „Der Barbier von Sevilla“ un wehl daschām jitam israhdem.

Par „Deenas Lapas“ aibilibigo redaktoru wairš neparahstas cand. jur. J. Pleeščhans, bet tirgotajs P. Biffeneels. J. Pleeščhans atteizees no awiſes tahšat wadības. J. Pleeščhāna laikā „Deenas Lapa“ tā satura tā noteiktas tendenzes un nopeetnības finā stipri pazehlās. Waj awiſe ari turpmat staigās lihšschinejos zetūs, to ta gan opšolas, wehl newar finat. To israhdis it nahlotne.

Wahrdaugawā, pee kahdas mājas Wafaras eelā, slehšchi jau diwas reišas sawu laimi ismehginajušchi: reiſi ap- pusnakti swanijuschchi pee durwim, dehwiejuschees gan par- pašnam, gan polizisteem un prašijuschchi, lai eelaischot; kad mahjeneeki naktis weefus ihš atraidijuschchi, tee sahšuschchi durwis dausit un rausit, bet pamanidami gahjejus tuwo- jamees aishlaiduschees. Diro reiſi eelahuschchi sehtā, bet wairat mahjeneekem ar uguni parahdotees iggaisuschchi. Nahdas, ka aprahstitee waroni naw nelahdi tahšjeē, bet tepat „muhsu sehni“, tam „nišis“ eemihst kahrtibu, dro- ſchibu un lihšdžilweku lablahjibu. es.

Ahrā nahwē miruschchi. 4. decembrī atrada us Sworowa tilta kahdu glihri gehrbuschōs wihreeti gufot, kurešch us slinnizu wedot nomira. Deht nelaika perfonas isfināschānas sperti wajadšigeē solī.

— 5. decembrā leelā Jaun-eelā Nr. 14 peepeshchi no- mira 65 gadus wežā saldata atraine Katrina Schwarzbel. (R. P. P. A.)

Jaungada wifischu atpirkščhānas leetā:

Is Straupes muhs luhds sanemt un nodot augst- stolu wistruhzigakeem mahsetkeem ketofschas sumas: Wlaku Dahwis, rokšwedis Straupe, 1 rbf., R. Wam- sons, rakšwedis Rosbek, 1 rbf., J. Pūšep, tirgotajs Straupe, 1 rbf., Pauls Pfeils, promiſors Straupe, 1 r., A. W. Graumans, melderis Straupe, 1 rbf., J. Lapin, muishas pahrwaldneeks Straupe, 1 rbf., P. Paulits, sto- lotajs Straupe, 1 rbf., M. Weščapuke, stolas preekščneeks Rosbek, 1 rbf., E. Lubau, gruntneeks Rosbek, 1 rbf., D. Gaile, skolotajs Straupe, 1 rbf., Grunte, tirgotajs Straupe, 1 rbf., J. Diers — 1 rbf., J. Michelsons — 50 kap., M. Dolin, arendators Sahrumā, 1 rbf., A. Dufurs, skolotajs Straupe, 1 rbf. Kopā 15 rbf. 50 kap. Pehz dahwataju wehleschānās luhdsam „Mājas Weeſa“, „Walt. Wehtneſcha“ un „Wals“ redahzijas ari nodrukāt augšchmineo sarakstu.

Par naudas sanemšchānu kwiē

„D. L.“ redahzija.

Grahmatu galds.

Redahzijas peefuhitās šchahdas jaunās grahmatas: 1) Loutfainneeku Rabatas kalendars 1886. gadam*). Saſtahdijis un isdewis agronomus J. Biffeneels. Jel- gawā, 1895. g. Drulats P. Allunana drukatawā. 2) Saimneestchu un Seltenu kalendars 1896. gadam*). Aronu Matija saſtahdits. 1895. g. Drulats P. Biffeneela drukatawā, Rigā. 3) Austruma kalendars 1896. gadam. Walsā 30 kap. Rigā, 1895. g. Drulajuschchi Kalniſch un Deuščhmanis. 4) В. Рудневъ и П. Мюльманъ. Сборникъ Ар- метическихъ задачъ для среднихъ учебныхъ заведе- ній. I. Приготовительный курсъ. Первая часть. Чѣна 20 коп. Рига. Изданіе И. С. Трескина. 1895. (W. Rudniewa un P. Mühlmāna aritmetisku isdewumu trahjums preekšč widejam mahžības eestahdem. I. Sa- *) Šchis loutfainneeku labatas kalendars ihši nodereis sawa us- dewuma ispidischānat. **) Tāpat ari Saimneestchu un Seltenu kalendars. W.

gatavojamās kurš. I. data. Matka 20 kap. Rīgā, 1895. g. J. S. Trešina ištota.)

R u g n e e z i b a.

Par fuga „Reinholda“ bojā eesšanu 26. no-
membri, Hollandes peerkaste, raksta no nelaimes weetas se-
koschu: „No Sunderlandes ištahjām 19. nov. ar labu
laidu un wafara wehju. Kanalu wehl nebijām ištneegu-
schi, ka wehšch aigtreesjās par SW. un sajehlās wehtra.
Wehlati par W. un NW., tā ka weenumehr tiktām atpatat
dšiti no zeta. Weidjot bija til leela wehtra un augsta,
trakodama juhra, ka sahja muhju fugi postit un putinat.
Abās pufēs eelauša relinu un relina stutes, saplošija
šhoner un grot-sehgeles, pahrlauša grotgafeli un farau-
šija grot-šhotti. Kugis sahja til šipri dot uhdenti, ka
newarejam lenzi turet un lai pahsi glahbtos, bija ištahjē
ar wehju us semi. Negribedami laist toisui us strandi,
stuhrejām us Rotterdamu, zeredami te eelšchā tikt. Bet
tas nelihšjeja. Kamehr til tahtu tiktām, bija jau ruhme
par daudj uhdenti. Us banki, kur juhra wistralati gah-
sčas un fraume no eelšchufes atkal ahrs, wairs sahga
nestuhreja un tiktām nošweesti us dambi. Drihti ween
trakodama juhra noahrđija weenu gabalu pehž otro, fugi
pee tam saplošidama gabalds. Pahsi atradamees leelas
breefmas. Stahšchanas laima neika klahi un mehs us-
turejamees montēs, kamehr masti sahja zits patat zitam
par lanti eet. Wehlat nolahpām un us lajites jumenta tu-
rejamees pee bešahnumsta, lahđas sehčas pehdas gara
stumbra. Bet jau drihti ween fugim tita atšchiktis pa-
kotejois gals no zita un ar to gabalu tiktām nošweesti
malā. Zimmermanis Aldo Fejms, no Dogo
fatas, bija eelahpis grotmasā un aigtahja lihds ar to
par lanti un wiktās nosliska. Ziti wikt glahdamees,
pahrešdami breefmas no pulstien 10 preešch pušdeenas
lihds 11 nakti. Tani wehtra pee Hollandes peerkastes
ween bojā gahjušchi 24 fugi.“

Reinhold's buhwets 1882. gadā, Widsemes juhr-
molā. Duntē, un wina tagadejā wehtriba bija ap 12,000 r.
(B. W.)

Us deenwideem.

II.

Wihne ir teescham stahsta pilsehta, kas iswehreschas arween
stahstata, jo wairal to aplata, tā ka pahschu laik stahsti
plautstoscha rose. Us wezeem nemihligeem grumescheem tur
jau uštahstas un teel wehl taiftas stahstas jaunlaidu buh-
wes, par kuru poihlamo lihsto isfatu un praktisko eerih-
tojumu japreezajas. — Kur agral ap eelšchpilschju bijs
nejauts smirdošs grahmis, tur togad redšama Wihnes
krahšchana eela, kur stahsti nomi dšichi lepojas un rahda,
kahdu joutumu spehž žitwela rola nejautuma weeta radit.
Zil toti daudj ar' gan žitweje suestu darit preešch žil-
welu mispahrigas lablahjibas, behdutu sahpu klufinascha-
nas, ja ta wehl nesmatu pahrat egojima un reebigās
nenowehtlibas walgās, tā ka katra, kas tital kahdi aifrahdo,
kahdi waretu wispahribas labā us wega sagruwuscha ko
glahju uštahst — waj ar sobeem un nageem saplehstu un
pahšas pehtes tumšā uoguhstu. Kā teel apbrihnots
krahšchnums un gresnums, ja tas til daschu labā — un
kad to tital bagatneeti sawā labā leeto, turpretim žil
reebigi apstahsta pat fantahija, kas aifrahda us to kaut
zil labaku wispahribas labā. — Bet zekams, ka
atihstiba tomehr pahworeds ar laiku schauschaligo ne-
swehru, egojmu. Japreezajas, ka leelpilsehtās mahšklas
sahpohjumi musejās, kur eeweeto leelato mahšleneeku rafh-
ojumus, wairs naw tital weenigi leelomanu — bagatneeku
baudijumeem, bet wispahribai redšami, kur katriš beš
ee-ejas malfas war mahšklas baudijumeem nodotees. Jo
krahšchana mahšklas museja ir Wihne. Winu war fault par
Austrijas krahšchana wainagu, jo tur ir krahšchnums un
nerešets gresnums sahpois ar apbrihnojumu mahštu un
labu garšchu. Bijām deesgan žitu leelpilsehtu mahšklas
galerijas redsejuchi, bet tas eespaids, ko Wihnes mahšklas
museja us mums darja, bija nesalihšfinami leelistsahs.
Jau no ahrpuses schi ehla ir toti peewiljiga stahsta isfata,
bet tur eelšchā ee-ejot jadomā, ka redšam kahdu femiškju
parahdiu, ko ne nabaga Batweescha fantahija ne-eespehž
un pat „nedriht“ fantahset, to žitas tautas jau darbds
isfrahdojuschas. Katriš Austreets war fault scho leelisko
mahšklas ehlu par sawu ihpahschumu, kas teel wehtrata
ar tās eelšchā atrodoschamees mahšklas durbeem us t u h l-
f o s c h m i l j o n e e m g u l s c h u (ap 800 milj. rbt.), tad
ir lahđas desmit reises wairal nekā wisa Rīgas pilsehta.
Schi Wihnes mahšklas museja ir ištis mahšklas tempļis
(wehstniza), kur leelato daiteneeku darbeem — lepotees, te
katra weetima ar leelato ruhpidu, mahštu un labo garšchu
isfrahdata. Preešchana ee-ejot mums špihd pretim
„puleereta“ atmena pihlari ar mahšligeem seltita bronza
ifrotajumeem, lihds pat „kupelim“, tornim augšchā, kur
no stahla, mahšligi pulereta atmino, gan marmora, gan
jaspisa, portira, granita, malachita un seltita bronza rota-
jumi, kas gan dahchadās reemēs un figurās, gan wuku
wihnes gresno preešchnumu no raibas mahšligi dahcha-
deem noipodrinaleem atminem salistas „puleeretas“ gredhās
lihds stahla kupelim augšchā. Trihs balta pulereta mar-

mora platas trepes wed no preešchana us augšchu, kur
arahšlas darbu sahšes atrodas, kuru seenas atkal no da-
schada raiba, flahsti pulereta marmora, seltita bronza
nojam rotatas, šche gresnums un mahšla wjas krahšch-
naka wainoga, tā ka aprahst scho krahšchnumu newar
ne domat til pilnigi, tā tas redšams. Weelas un mafatas
bišchu sahšes atkal žita par žitu krahšchana rotatas un
dwešch mihligu stahstu pretim; katra sahšes widu eerih-
toti ar smalku plihschu pahwiktis mihstji sehdekti, kur mu-
sejas apstahitaji war atšchites un nosfahites leelo mahš-
leneeku darbds, kā Rafaela, Koredschjo, Murtiljo, Rubenjo
un žitu apbrihnojamo meistaru rafhpojums. Schoreis pee-
mineschu tuwakt tital weenu bildi, kuras deht ween jau
wehrets us Wihni nobraukt, ta ir Napoleona I. portreja,
šche to laiku slawenais daiteneeks Dawids parahdijs leelo
waroni ihstā weidā; winsch to tehlojis stahla sirga mugurā
jahjot par Alou kalneem, kur tas ar faweeem saldateem
zenschas uslahot pa stahwajeem ledus gabaleem augšchā.
Napoleona għmis stahste, nopeetnis, wina dšidomigās
ajis rougas plahschumā, schis waronigais stahs, schee waišti
mums sahla toti dandi — is teem nerehgojas wis uspuh-
tiba un slawas sahriba, ne, tur špihd semato schiru niži-
nato žitwelu mihlektiba un spehšs, warents spehšs, kas
fatrees wehrgu dšiditajus pihšchids un ipaiditeem weh-
geem nes brijwibu, labo wina apstahstus. Schai portreja
ir mahšleneeks israhdijs ari Napoleona garu un netil
ween wina ahrigo meefas formu. Kā Napoleons I. ir
bijs tas, zaur ko wjadseja wispahrigi Eiropā wehredschu
atzelt, to tagad aifihst ari katriš godigs un eewehrojams Wihju
profesors. Mahšklas musejas apahschēdās telpās eeweetotas
dahchadas leetas, brunas, karogi, mahšligi bišchu audumi
un daudj dahchadu mahšligu isfrahdojumu gan no wezeem
gan jaunakeem laiteem. Schee isfrahdojumi teel apreh-
finati par tahdu wehtrību, ka dahchus pat ar seltu newar
uswehrt. Lai wisa Wihnes mahšklas musejas krahšch-
numu baudimais apstahitu, tad wjadsetu beeku grohmatu
sahrašit. Karahstīkai mahšklas musejai pretim atrodas
dabas wehsturistā musejo, weenu no otras schir plahšas
lautums ar krahšchneem dahšneem un stahstām uhdens
stuhli atam. Schis abas musejas ir no ahrpuses glahsi
weenadas, buhwetas no slawenakeem arkitektem wiegres-
naka Staleeschu (renesansa) stahla, tital dabas wehsturigās
musejas eelšchufe naw til leelisti isgresnota kā mahšklas
musejas telpās. Lai gan ari te ir gresnums un krahšch-
nums, tod tomehr nopeetnata isfata. Ari sche preešch-
nams ir mahšklas, krahšchnuma un daituma sahpojums,
greeti gresnoti dšidomigām biltēm, kas sahda preešchā
dšihwibas rinhochanu („Reislas des Lebens“), isžschanos
un noschichanu, žitwelu atihstibos us augšchu kahpochanu
un grimichanu, kas tathču beihās nonahst pee newminamos
mihšklas; tad žitas biltēs sahda preešchā alegoriski pehti-
schanu, filosofiju (pohneezību), astronomiju (sahwighschu
sinatni), industrijiju (ruhneezību), zoologiju (sinatne par
lopeem), botaniku (sahhdu walfis), mineralogiju (mineratu),
geologiju, anatomiju u. t. t. Schis musejas telpās sinatni ir
dabas pehtneekam toti daudj ko redset no mineralogistēm,
zoologistēm un žiteem dabas sinatnistēm krahjumeem.

No žitām eewehrojamatām buhwem minamas: Galma
teatrs, operas nams, kas ari ihstis mahšklas tempļis un
us wega nodeguschā teatra grumescheem uštahstis. Jaunais
ir netil ween gresni un mahšligi, bet ari praktisti buhwets,
kur nelaimes brijdi, kad ugund iszetās, naw leela behdā,
ka žitwelu dšihwibas ees bojā. Ari scha nama preešch-
nams jau ir gresna pils, kur us rangeem un galeriju wed
doudj platas plihšcha tepdekem isfahstas trepes, eelšchufe
mahšla un gresnums is katraš weetas pretim mirds.
Pohschu laik sche weesojas pasaulēs slawenā mahšleneeze
Duse. Kahds leelists mahšklas baudijums scho atrihst
redset spehlejot!

Us Wihnes Ring eelas newar ween nopreezatees par
mahšligajām jaunlaidu buhwem, tur ari atrodas wifas
galwenatās walfis ehlas, kā jau abas minētās karahstās
musejas, teatra, operas nams, tad unimeritate, kas ari
toti peewiljigā krahšchā stahla buhweta, kā ihsta sinatni
swehtniza, tad waldneeku pils, kur jau pats par semi
sahrotams leelists gresnums sawiktis, un dahchadās wal-
dibos ehlas, kā justiz palahst (teesleetu pils), Reichrats
(tautas weetneeku nams) un žitas, kas žita par žitu
mahšklas un krahšchnuma sinā pajeetas. Tahdi tad žetotajs,
kad tad tizis Wihne us Ring eelas, war Wihnes leelo
krahšchnumu labi apstahiti; sahrotams, ka ir jau toti daudj
krahšchana un eewehrojama ari tahtak pa wisa leelo Wihni
un Wihnes aplahrtne, bet tomehr us Ring eelas ir walfis
galwenato ehlu sahpojums un tahdi ari žetotajam, kas
tital ihstū laiku sche waretu usfuretees, eepehjam ar to
erpahitees, naw tā kā dahchās wezmodigās pilsehtās, kur
dahchā labais žetotais isbrauz beš ka galwenato redseje.
Pahrdotamas un pahrdotamu logi ir Wihne leeliski, pret
kureem muhsu mihstās Rīgas leelakee logi til tahdi neesini.
Gresnas mantas, kas pahrdotamu logds ar labu garšchu
mahšligi sahahdiās, ir deesgan lehtas, tā kā pat mafat
turigom sche eepehjam gihsti sawā dšihwē eerihfotees ar
stahsteem mehbeekem un labi gredhēes. Ne til lehtas ir
zeleekteem weesnizās, jo sem diwi gulšcheem (ap 160 kap.)

istaba naw pat weenlahrščās weesnizās, un par kaut žil
labaku pusdeenu weesnizā nem trihs un wairal gulšchus
(1 guldis apm. 80 kap.), bet tomehr weesnizā zeineekus
wehl tā neplehšch, kā Austrijas dšelsžetu stahju wofales
bufetes, kur par taht negarščigas safejas leel samahsat pus-
guldi (apm. 40 kap.), kamehr Wihnes wislepnahjās safejizās
un konditorejās ta nemahsa pat pus til daudj un ir gahrdala.
Ari juhemani Wihne pahahrgi. Kad no weenas wofales usotru
japahrtahz, kur paeet 20 minutes laika, tad fuhrmanim
jamahsa 2—3 gulšchus (160—200 kap.), bet te toteesu
toti daudj sirgu dšelsžetu un omnibusu, kas daudj ne-
mahsa (5—10 Kreemu kap.) un kur ari žeta somas war
par walti lihds nem, bet tital ne wifai leelas. Ar toti
labu eespaidu ischihramees no stahstās Wihnes. Žeta us
wofali ari wehl dabujām pahschu Austro-Unga-
rijas waldneeku kaisaru Franžu Josefu redset, ka
tas lepneem sirgeem un toti gresnās raidis brauzja pa
Ring eelu. Saule stihdeja us wafara pufi, kad ahr-
brauzeens muhs aifweda no Wihnes. Jf brauzeena wa-
reja nosfahitees Wihnes dabas jaunkumeem bagatajā ap-
lahrtne. Ai, kā sche kalni un palahnes iškopti, wifur kā
pils dahrs, kas par laukeem, un kas par glihtām ehkam
wifur redšamas! Sche kultura jau spehrust keetinus sotus!
Sagruhtschu prastu buhdinu tiktās kā naw.

No ahrsemem.

Wahjija. Wahju kaisars Wikams apmetlejis wezo
Bijmartu Friedrichruhl. Wahju awisem schis „swari-
gois“ algabijeens dod weelu rafhst gazuš jo garus eewad-
rahstus, turds smalti aistahstita waj katra scho abu wihru
kustehchanās. Schai fatihmei dahchās awises peelee leelu
swaru, jo Wikums tal gan buhshot ar wezo dšelschankleru
ari pahrumajis tagadejos politihlos apstahstus. Dahsi
pat parego, ka Wahijas eelšchēja poliitā un ministrijas
sahstahwā notihshot eewehrojami pahrgrosijumi. Bet ka
schai fatihmei, kaut ta ari notika peepeschu un negaidot,
til pahrol leela nošhure, toti jashaubas.

**Starp Angliju un Seemel-Amerikas Sawee-
notām Walfim** draudšigās fatihsmes sinā isžeh'ufees
leela plajima. Daudsi baidas no nopeetnas afins islee-
schanas — no kara starp schim abām leelwalfim, t. i.
Angliju un Seemel-Amerikas Sameenotām Walfim. Naida
žehloni sekošchee: Starp Anglijas Gujanu un Wenezelas
walfi bij' isžehlees nopeetns robeschu stihds, kurā Anglija,
eewehrodama sawu pahrspehku un domadama, ka tam, kam
spehšs, ari tainiba, taudšija Gujanas robeschas papla-
schinat us Wenezelas rehšina. Seemel-Amerikas Sawee-
notās Walfis nu sewi tā fakot usfata par žitu mafato
Amerikas walfinu pahrtahwi un pee tam ari negrib žest
Eiropas walfju eejautschanos Amerikas walfju leetas.
„Amerika Amerikaneem“, ta wina dewise. Redsedams, ka
Wenezelai noteel netainiba un aif jau mineteem žiteem
eemstiem Sameenoto Walfju presidents Klwinds pee-
sahstija kongresam kahdu wehstijumu, kurā kuhšas, lai tautas
weetneeku nams eezel komishu, kura lai noteiz robeschu
starp Wenezelu un Anglu Gujanu. Tautas weetneeki tam
peekrita. Komishja jau eezelta. Wifa tauta stahw us pre-
sidenta pufi. Amerikas Tri kara gabijeenā apsolijusches
us sawa rehšina dot 100,000 wihru leelu kara spehku.
Angli tahdu Sameenoto Walfju isturechanos atrod par
nepeeklahjigu un tura sem sawa goda peelahptees. Daudsi
parego afinainu karu. Seemel-Amerikas Sameenoto
Walfju waldiba fenatā peeprafa 100 milj. dolaru (200
milj. rubtu) kara wjadshibam, lai waretu apbrunot 1 milj.
saldatu; beš tam wehl peeprafa 1000 kaujas un 5000
aplenšchanas leelgabalus.

Londonā, kā mums is ahrsemem raksta, schajās deenās
stahweja teefas preešchā kahds wihrs, kusch apshudsets
par bigamiju (daudssewibu). Baronis bija tirdšneezibas
žetotajs un tahdi tam bija laba isdewiba japreezatees ar
wairal seewam, beš ka žita no žitas lo sinatu. Weiklais
lawaleers tad nu ari scho isdewibu bija isfetojis un sa-
lawulees ar septinām jaunawam. Ar septinām see-
winam tam kahdi diwidemuit diwi behrnini. Septin-
lahrtigam lawlības wihram peespreeda septingadu ilgu
žetuma sodu.

Schweizijā kahda atminu lawina no kalna gohšdomās
aproluse sem sawām drupam gandrihs wifu Gutanas
sahdchu, kura atrodas pee Weiringas. Žitwelu dšihwibas
naw bojā gahuschas, jo tee wehl pahsehjuichi behdami
isglahbtees. Wanta sinā saudejumi leeli. Stahdi rehšina
ap 1 milj. frantu (ap 380,000 rbt.) leelu. Wiswairal
jazeeshot nabaga lautineem. Rodibinajuschās wairal pa-
lihšibās komitejas, lai laštū nandu un žitas dahwanas
preešch ruhžigeem.

Turzijā. Mums raksta no ahrsemem: Schajās neme-
rigās laifds Turzijā, sewiškli Konstantinopolē, toti netizigi
usfata katra brijwaku domu aishahwetaju, waj til tas ne-
buhju waldibai kahdi kaitigs, un tihlihs eedomajas no
kahda ko nebuht schaubigu, tad drihs jo drihs nem to žeti
un aigahda us Arabijas tufnescheem. Kahds Konstanti-
nopolē eedshwotajs, ihsti brangi pahrtizis Turks nu nesen
dabija sinat, ka wina poliiristo usfatu deht tahdi meh-
neschi, neleschi to gribot nodot — denunzet waldibai par po-

litiski schaubigu tehwinu. Sahga wihram netas nebija tit nepatibkami, ka atstahst sawu trahschno omuligo eedfihwi konstantinopolē un titi aissubhtam uš nejantajeem Arabijas tufnescheem — jewiſchki wehl jemi, tur Turku waldbiba mehdi noſubhtit sawus biſtamakos noſeedfneekus. Bet ka iſſchdtees, lai waretu palikt konstantinopolē sawa trahschnaja nama pee sawam ſkaiſtajam ſewam? Updraudetais wihrs noſehdas un rakſtija gaw luhguma rakſtu ſultanam, lura iſteiza, ka winam ſche ejot toti ſlitri un tadeht wiſch wehlotees konstantinopolē atſtaht un luhſot augſto ſultanu, lai tam atſtautu iſjelot uš Arabijas tufnescheem — jewiſchki uš Jemeni; eemeſtu tas newarot teikt, tadeht taiſni Jemeni iſwehlotees par sawu nahloſcho dſihwes weetu, bet uš tureni tas gribot un tam wajagot. Ka atſilde uš ſcho luhgumu tam amahza no ſultana ſtingra pawehle, ka ſchis wihrs nekahdi nedrihtſot konstantinopolē atſtaht, it iſpaſchi to wajagot peeluſhot, ka tas uš Jemeni ne-eetu, jo tur tam buhſhot kahdi ſlepeni kaitigi noluhki. Par ſcho wihru wajagot gahdat, ka tas truhkumu nejeſtu un konstantinopolē waretu labi dſihwot, tadeht winam wajagot dot kahdu iſhti eeneſtigu weetu — iſſi, par wiſu wajagot gahdat, ka tas paliktu ſche un no Deewa puſes ne-eetu uš Jemeni! Ta nu neleſchu demunzetaju bars panahza to, ka winu iſfretetais aissubhtamais upuris war jo droſchi un pahrituſchi dſihwot konstantinopolē un tur it omuligi miſlinatees ar ſawam ſkaiſtajam ſewam. Ka ar' tai pajaule gan ne-er!

Ta ka Turki ſchad un tad Armenus kreetni waſſatejuſchi, tad Armeni ari poliſuſchi tit bailigi, ka titlihdſ las aifſchabās, tad tuhlin ar' domā, ka Turki jau nu atkal lahjās un winus waj beſ ſahls apehdīs. Ta pehdejās deenas konstantinopolē ap puſdeenas laiku dſird uš eelas ſawadu troſini, it ka leliſku ſtreſchānu un ſawadu ſteigſchānos, iſbaitu ſauzeenus. Uš reiſ pahrdotawas durwis teel aifrautas un dſeſs preelſchāri nolaiſchās, ka norihb ween, pahrdotawu logeem preelſchā. Tirgotaji domā, ka nu paſchu laiſ las nelabs wala un tapehž no ſauſchu troſchāna iſbeedeti eelſchāſas ſawds dſihwotkōds. Nu tit ir ko redſet, kas ta par ellifſtu ſtreſchānu un ſteigſchānos! Seewas, wihri, behrni, jaunawas, jauneki, gan lepni gan weenlahriſchi gebruhſchees, karis joſch ko tit mahſ. Kas dabun ſuhmani zet, kuhp raidis eelſchā. Tahdi tad branzjeji un lahjineeti wiſi laiſch uš weenu puſi, it ka teem nelabais uš pehdam palat dſihyos, no lura buhtu jabehg ko tit jaudā. Kad jaudā weenu waj otu, kas tur ir, no ta tad tas iſſi behg, tad dabun daſchabās atbildes, weens ſafa aifelſees, ka tigers ſizis wala, otis ka lauwa paſpuzis un ploſot zilwekus kopā, treſchāis atkal ka higenes dienotees palat, žiti atkal nelo neſin teikt no ka tee behg, bet kad jau nu redſ žitus ſtreeniōt, tad laiſch ari tee pelas wala. Wiſbreeſniagatās leetas dſird no Armeneem, tee ar nahwes baitem pahrgreſteem giuhjeem ſtreedami iſſauz, ka Armenu wajſchāna atkal eesahlotees un ta teem kahdi pezi tuhſtoſchi Turki jauneki (ſtudenti) ar pliteem iſtrihiteem buhtſcheem dſenotees palat, toſ aplaudami no ſihdomiſcha lihdſ ſringalwin — Wiſ leelā ſauſchu puhta ſtreen ari lahds wežigs wihrs, toſ meerinadams un apſaudams — bet walti, uš ta neweens neklausas. Ari Turki poliſija iſſuras kahrtigi un mehgina laiſni taudis apmeerinat. Un tas nu bija wiſa ſcha leelā trahſcha zehlonis? Ie tigers, ne lauwa, ne higenes, ne Turki jauneki (ar iſtrihiteem duntſcheem), las Armenus laiſ, bet pee turgus laukuma diwi Armenu anglotaji ſahluſchi ſawā ſtrāpā ſtrihdtees un plehſtees, poliſija gahjuſi toſ iſſchlikt, weens no teem pluhſchānā eelariſis patehris rewolweri un iſſchahwis uš poliſiſteem un tad laidis pelas wala. Turki poliſija tam palat. Armeni, redſedami ka Armenis behg un Turki tam dſenas palat, domā ka nu jau Armenu wajſchāna atkal lahjās un laiſch ko mahſ; žiti redſedami toſ muhtot, muht ari un breeſmas ſožel arween leelatas, kamehr ſtreen wiſs leelais bars nemaſ neſinadami, kapehž tee iſſi ſtreen. Tikai ar mokam toſ iſdewās apmeerinat, ka breeſmas pawiſam nedraud.

- 16. 1895. g.: Annai Dſol peederigas Leimanu mahjas (10 dahlēri 29 graſchi leelas, wehrt. 2500 rbl.) — Renzenē, Beſhu apr.
 - 16. 1895. g.: P. Hirſcham un J. Kornelim peederigas Raina-Beulu mahjas (12 dahlē, 45 graſchi leelas, wehrt. 2000 rbl.) — Wej-Beebalgā, Beſhu apr.
 - 16. 1895. g.: Peterim Rudſtim peederigas Pejas-Perbu mahjas (25 dahlē, 38 gr. leelas, wehrt. 2800 rbl.) — Omelē, Wallas apr.
 - 15. 1895. g.: Adamam Rudſtim peederigas Putrenu mahjas (12 dahlē, 22 gr. leelas, wehrt. 1377 rbl. 50 ſap.) — Weigās, Wallas apr.
 - 16. 1895. g.: S. Schellim peederigu namu (wehrt. 500 rbl.) — Jaunajā eelā Nr. 88, Wallā.
- Seigamas Appabala teefā:
- 31. janwari 1896. g.: Jurim Rūnderam peederigas Rikalu mahjas (wehrt. 2300 rbl.) — Sehmē, Tuluma apr.
 - 31. 1896. g.: Alſredam Dauſajimſtim peederigu namu (wehrt. 5049 rbl.) — Waufā.
 - 31. 1896. g.: Jahnim Raminam peederigu namu (wehrt. 2119 rbl.) — Dohelē.
 - 31. 1896. g.: Karlnei Keiſelbt un Jurim un Dabrtai Weſelajim peederigus namus (wehrt. 2054 rbl.) — Soanjelgama.
 - 31. 1896. g.: Waſſim Doniluwam un K. Lapunowam peederigu namu (wehrt. 1445 rbl.) — Seſabpili.

Širguo ſinas.

Riga, 11. decembris 1895. g.

Rigas labias tirgū pehdejā nebeſā now nelas eemehrojani pahrgroſſees. Peeweemi wiſpatri nemot now nelo pamairojuſchees. Peeweit peeme wiſmarat rubuſ, kuri ari teel wairat peeproſit. Eelſch-keewijas urgd labības ženas wiſpatri aif leelateem peemeumeem trita. Labais lamānu jehſch ſipri pawejināja labības noweſchānu uš turgem. Bet weens no wiſgalmenateem zehlooneem labības aſtrāt ſapluhſchānāt turgd gan ſewiſchki tas apſahlikt, ka naubas truhkums laucis ſpeelch labību waj par tatra ženu padrot. Newar goibti. Ja malka nodolē — nauas wājaga, japahrdot ween ir, tas wehl dāub maſ atizees. — Paſaules labības tirgū turpreti nomanama tabda la palehana, bet droſch labības ženu zehlanās. Seemel-Amerikā labības ženas, ſewiſchki tureſchu ženas ſtingraſas — žehs, lai gan tā magentit. Ta pati parahbiba ari manama Anglija. Keewſchu ženas ſtingraſas, lai gan apgrohumi ſawehdā now ne lahei leelē. Ari weelchu ženas Anglija žehluſchās. Wahjija labības ženas un it iſpaſchi rubu un ſweeſchu ſtingraſas. Franzija ſchimbriſcham wehl peeprafa no abreenes wiſai maſ labības. Wiſi mehriam oim noſlatas uš Argentinas ſcha gada labības lauku ſahwotli, jo wiſpatri Argentinas raſchāi, ženu ſind ſchimbriſcham peefchir eemehrojumu noſhmi. Rabda nu ſagatama ſchis ſemas ſcha gada raſcha? S nas par Argentinas labības lauku ſahwotli toti daſchabās. Grubti iſſinat pareiſo ſahwotli; bet tomehr wiſpatri domā. La Argentina ir ſchogad eefoſchot tihpat iſwot ſa pehrn. Anija labības lauceem ſipri ſtābejoj o hral leelais ſauſums. Wiſi iſſalſot iſnemot tit daſchd appabalds, ka peemebram Bendiſchā, tur pehdejā laiſā uſlihs druſta leetas. Lāpat ari no Auſtralijs nabl ſinas por leelu ſauſumu, lurih laiſejot lauceem. — Spanija, Italijs, Belgija, Holandijs ſemas ſehjas lauki atrodoees toti labā ſahwotli. Spanija gan raſchd appabalds jau ſahlot ſubroees par ſauſumu. Anglija, Franzijs, Auſtro-Ungarijs, Rumonija ſemaj ſahwot labi. Keewija tee daſchadi, bet wiſpatri apmeerinohki. Labības ženas Riga ſchimbriſcham ſetofchās:

- Rudſi, Keewu, uš 120 mahjnu pamata malkā 54—55 ſap. pudā. Tendenge: rabma.
- Keewſchi. 123—130 mahjnu ſmagd Keewu meelſchi malkā 67 lihdſ 75 ſap. pudā; 121—124 mahj. ſmagd Keewu meelſchd dōd 63—68 ſap. pudā.
- Meelſchi. ſchſchānſchu, uš 100 mahjnu pamata malkā 55—56 ſap. pudā; Keewu meelſchi malkā 54—60 ſap. pudā; Kurſemes 107—118 mahj ſap. meelſchd dōd 55—56 ſap. pudā.
- Mufas. Labās gahſchās auſas malkā 57—62 ſap. pudā; ſchahwetas auſas malkā 51—52 ſap. pudā; Barizinas un Lwinas-Dejgas auſas malkā 54—55 ſap. pudā.
- Keewſchlas. Steju ſehllas uš 87 1/2, prop. pamata malkā 109—117 1/2 ſap. pudā; parahls brakla ſehllas malkā 101—102 ſap. pudā.
- Keewſchlu ellas raufchi, ſchjenes, malkā 64—66 ſap. pudā; Keewu iſnehlu ellas raufchi malkā 63—66 ſap. pudā. Tendenge: ſhabhana.
- Saules puſu (ſanlgreeſchu) ſehllu raufchi malkā 59—60 ſap. pudā.
- Keewu malkā 56—57 ſap. pudā; Keewu ſini malkā 65—67 ſap. pudā.
- Kanepes malkā 102 ſap. pudā.
- Kanepaji pa wejam Kanepaju tirdſneežibā Riga eemem tit treſcho weetu. Lini tirdſneež bā, ka iſg. numurā redſejā uš wiſpatri weetu Keewija. Kanepaju ſcha gada pirmajds 9 mēnechdē, t. i. no 1. janwara lihdſ 1. oktobri ſchis gada pawiſam iſweſts žaur Wirbalteem (wee W hijas robeſcham) — 899,000 pud (pret 934,000 pudem 1894. g.), žaur Grajeemu — 805,000 pud (pret 532,000 pudem 1894. g.), žaur Riga — 354,000 pud (pret 302,000 pudem 1894. g.), žaur Oraniju — 211,000 pud (pret 179,000 pudem 1894. g.), žaur Repeju — 177,000 pud (pret 176,000 pudem 1894. g.), žaur Peterburgu — 106,000 pud (pret 20,000 pudem 1894. g.). Ta tad kanepaju iſwudu uš ſchogad tāpat ka lnu iſwudumi ſipri wairojuſchees.
- Lini. Peeweemi eemehrojani pawairojuſchees. Ahreem-ſchimbriſcham iſſal la nepeerafa. Ženas wuſloſot tas paſchās lihdſchjēnās. Iſſi labās lihdſ par R. (riſti) un X R X (ſake riſti) dōd 41—42 rbl. birlawā; par Z. K. (jinh) un X HD X (B-namas „ſoforeibanti“) malkā 37—38 rbl. birlawā; par S. P. K. (superior piktroni) un S. P. HD dōd 31—32—33 rbl. birlawā; par P. K. (piktroni) un F. P. HD (ſmaltee piktroneibanti) malkā 25—26—27 rbl. birlawā; par P. W. (piktroneibanti) un P. HD (piktroneibanti) malkā 22—23 rbl. birlawā; par W. (brakli) un HD (ſoforeibanti) dōd 20—21 rbl. birlawā; par D. (ereibanti) un L. D. malkā 16—18 rbl. birlawā un par D. W. (ereibantbrakli) dōd 12—13 rbl. birlawā.

Pahritiſas ženas Riga:

lap.	lap.
Smelſi, mahjina . . . 25—28	Beſchu ſipolini, ſtop . . . —
Gaba ſweeſi, mahj. . . 35—40	Keelſi, ſtop . . . 10
Buhlas gula, peds . . . 200—230	Webas, ſchubnās waj
Beſchiga gata, mahj. . . 8—10	tezinat, mahjina . . . 35—40
Schahweta aitas gata, mahjina . . . 7—9	Keelſchu putraini, ſtop . . . 7—12
Swaiga aitas gata, mahjina . . . 8—12	Sirni, ſtop . . . 7—12
Leſa gata, mahjina . . . 8—15	Rabli, puds . . . —
Schahweta ſchliktis, m. . . 13—16	Kolteit žigoni, ſtop . . . 6
Schahw. freliſ, mahj. . . 18—20	Kurſ. tureſchu bideleiti
Breeſchu gata, mahj. . . 18—20	milki, mahjina . . . 3
Sali, gabala . . . 40—120	ahhoſi, puds . . . 500—600
Sitrnas, gabala . . . 500—700	Bumderri gabala . . . —
Rubeni . . . 200—300	Diebrwenu ogas, ſtop . . . 5—6
Winas, gabala . . . 35—60	Biblahſchu (ſchrumſchū) og. ſtop . . . —
Jabli padra . . . 60—90	Wederigas ogas, ſtop . . . —
Bibles, gabala . . . 80—100	Waglu (labi) ogas, ſtop . . . —
Sofis, gabala . . . 8—10	Swaigas ſchampionas, mahj. . . —
Kaituſni, gabala . . . 250—350	Wahj. . . —
Kartupeti, puds . . . 60—75	Swaigas ſahpoſgalwi- nas, 100 . . . —
Salds prens, ſtop . . . 7—8	Bulu ſahpoſi, galwina . . . 4—6
Deeſs prens, ſtop . . . 10	ſtadi ſahpoſi, ſtop . . . 7
Rupinatſ prens, ſtop . . . 20—26	Schahwetas renges, 100 . . . 15—25
Salds trehjuſms, ſtop . . . 40—50	Swaigas renges, 100 . . . —
Dias, ſchola . . . 140—160	Suini, ſahls . . . 50—70
Sipoli, ſtop . . . 5	„Bretlini“, ſahls . . . 6

Keepaja.

- Rudſi uš 120 mahjnu pomata malkā 54 1/2 ſap. pudā. Tendenge: ſtingra.
- Keewſchi (pudri) malkā 63—76 ſap. pudā.

Keewſchi malkā 54—56 ſap. pudā. Tendenge: rabma.

Mufas. Labās gahſchās auſas malkā 59—63 ſap. pudā; Kurſemes auſas malkā 53—56 ſap. pudā; Keewſchlas, Keewſchlas, Dejgas-Lwinas Deſas, Keewſchlas un Barizinas auſas malkā 52 1/2—56 ſap. pudā. Tendenge: lufa.

Keewſchlas. 7 mehri Keiſchu ſehllu malkā 101 ſap.; 7 mehri Keewu ſehllu malkā 101 ſap.; 7 mehri Repeju ſehllu malkā 107 lihdſ 108 ſap.; 6 mehri ſehllu malkā 87 ſap. Tendenge: rabma.

Keewſchlu ellas raufchi, ſchjenes, malkā 64—66 ſap. pudā. Tendenge: lufa.

Saules puſu (ſanlgreeſchu) ſehllas malkā 61 ſap. pudā. Kanepes malkā 101 1/2 ſap. pudā.

Rigas. Rupas lijas malkā 50—55 ſap. pudā; widejās lijas malkā 43—49 ſap. pudā un ſmalās lijas malkā 42 ſap. pudā. Tendenge: lufa.

Pahritiſas ženas Keepaja:

lap.	lap.
Kartupeti, puds . . . 60—70	Stahbs trehjuſms, ſtop . . . 40
Smelſi, mahjina . . . 28—30	Rahpoſti, ſchola . . . —
Buhlas (dſihwas), mahj. . . —	Stahbi ſahpoſi, ſtop . . . 5—8
Webas, mahj. . . 25—27	„Knapeers“, gabala . . . 5
Schliktis, ſchahwets, m. . . 12—14	Raboli, garnija . . . 28—30
—	Sali, gabala . . . 70—80
—	Schahwetas, gab. . . 60—70
—	Bibles, gab. . . 60—70
—	Schahwetas, gabala . . . 30—40
—	Sofis (ſchihwas), gabala . . . 180—200
—	Sofis (nokautas), gab. . . 100—130
—	Salds trehjuſms, ſtop . . . 20

Telegramas.

Peterburgā, 10. decembris. Sibirijas dſeſſezela buhweš darbi pehdejā laiſā eemehrojani gahjuſchi uš preelſchu. Iſjirſts daſchabds appabalds pawiſam ap 4000 deſetinas meſcha ween. Schogad noliktas ſleedes 1385 werſtis garam gabalam. 1893. gada rubeni bija noliktas tit 989 werſtes un 1894. gada rubeni 1328 werſtes gawſch gabals ar ſleedem. Schimbriſcham papuſam gataws ir 2713 werſtju gawſch žela gabals (ne-eſkaitot Iſchelabinkſas ſawu žela 2487 werſtes). Salihdſinot ſchōs ſkaiſtis ar wiſu Sibirijas dſeſſezela Iſchelabinkſas-Wladiwostokas liniju, kura ir pawiſam 6858 werſtes gara, iſrahdas, ka tagad jau no wiſa Sibirijas dſeſſezela uſbuhweta wairat nekā weena treſchdala un proti 201 werſte wairat. — Maſtawā 22. (10.) decembri atklahja ſemkopības longreſu (ſaeimu). — Kutaiſas gubernā žaur pluhdeem atkal ſipri apſahdeis dſeſſezekch un taiſni tajās paſchās weetas, tur agral. Wiſi iſlaboſchānas darbi, kuri mehneſcha laiſā paſtrahdati atkal iſpoſiti un peeweſtee materiali aifſlatoti. Pee Welogorijas ſtārijas nobruſuſe no kalna miſliga atmenu lamina. Satifſime ſtarp Welogoriju un Malitaju, ſtarp Kutaiſu un Keiriki gluſchi ne-eſpehama, pāt ne jahſchus. Brauzamee un lahju žeti gluſchi iſpoſiti un telegrafa ſatifſime pahtraukta. Pahritiſas peehabuhšana ſrahdneeteem wiſai grehta. Dionas upe iſpoſiti dſeſſezela dambi un ſahfotees ap tihu ſew iſlawi jannu žetu. Ari Gori un Tifliſā leeli pluhdi. Kuraw upe pahpluhdiſe. Eedfihwotajeem leeli ſaudejumi. Inſcheneers Gortſchakows aifbrauzis uš breeſmu wretu.

Parifē, 22. (10.) decembris. No Wilafrankas ſino, ka Wina Keiſarika Augliſiba Leelnaſs Tronamantineek 21. (9.) decembra rihtā tur nobrauzis ar twaitoni. Iſtāpſis no twaitona Wina Keiſarika Augliſiba raidis aifbrauzis uš „La Turbie“.

Berlinē, 23. (11.) decembris. Keewijas kredibiteek 218 rubleem dōd 218 marſas. Tendenge: ſlabha. „Frankurtes awiſe“ ſino, ka Žeitunā eelſehgtee 400 Turku ſaldati un 500 Žeitunus eedfihwotaji ar ſewam un behreem aptanti no 12,000 Armeneſcheem, kwi Žeitunū aplentufchi. Turki waldbiba waſinoja leelwalſtim, ka Maſtawam paſcha pawehlets ar 10,000 ſaldateem un 2 boterijam aplent Žeitunu un to apſchadit un iſpoſit. — Uš Maſtawas-Kejwas-Woroneshas dſeſſezela 4-prozentigā 893/4 miſ. marcu leelā aifnehmuma ſaſhmeti Wahjija un Holondija 430 marſas.

Londunā, 22. (10.) decembris. No Pekingas ſino, ka Dunganu dumpis apfoeſtis. Dumpineeku paſchu ſtarp iſzehluſchās ſildas. — Wiſe „Times“ ſino, ka wiſi Seemel-Amerikā Sawenoto Waſtaju gubernatori (iſnemot tit diwus) peehrihtot bruhwalſts prezidenta Klowlenda pret Angliju ſperceem ſoteem. Nujoſtas bankeri apgalwo, ka prezidenta Klowlenda iſtureſhanās darot toti kaitigu weſpaidu uš tirdſneebu. Uſtraukums birſchā bijis toti leels. Saudejumi, kas žaur to zehluſchees eſot ap 1 miſjardu dolaru (1 dolars apm. 2 rbl.) leeli. Rahdā ſapuleſe Briſtola miſiſtes Iſchewiſch ſiſajiees, ka Wenezuelas jautajums eſot wiſai nopeets un biſtams, bet tomehr wehl ne-eſot jaſaudejot wiſas žeribas. Newarot wiſ apgalwot ka lara nebhuhſhot ſtarp Angliju un Seemel-Amerikas Sawenotām Waſtim aif ſcho ſemju eedfihwotaju radneezibas ſaitem, bet wiſch, ſitſbiſchſch gan ari domajot, ka Amerikani negribot karā. Komifijs, kurai janoteiz rōdeſchās ſtarp Anglijas Guanu un Wenezuelu jau ezelta. Wina ſaſtahw iſ ſekoiſchem lozekteem: Jreda, adwotata Roberta, ſenatōra Edmunda, generala Traſi, W. Forſtera un biſuſchā republiſas prezidenta Benjamina Hariſona.

Iſpauſneets un uſweeſi: Genns Blates.

Abſibigees rebaktor:

Dr. phil. Renolds Blates, Dr. philos. P. Saliſ.

Schim numuram peeliktſ flahst peelikumō no Keewu: Amerikāſ Gumijas Manufakturas Sabedribas Sw. Peterburgā.

Sludinājumi.

Rīgas pilfehtas lombards

atvehris fawu darbibu

festdeenā, 9. decembrī 1895.

Ge-eja no Sirgu eelas Nr. 6.

Darba stundas no pulksten 9-3.

Direkzija.

Lanolina rašhojumus,

tas pagatavoti šahbās formās, tā: seepes krems, pomades, brilantine, puders un lanolina peens.

Glicerina seepes, toaletes seepes un mediziniškas seepes.

Kelnes uhdeni (odkolonju) un puku smaršaju ekstraktus,

pomades, matu elas, brilantini, matu audšehanas uhdeni, toaletes etiki, koku flusu (toniferu) smaršaju, puderi, sobu tibrišchanas lihdseklus, flakstuma (kometistus) pagatawojumus un fwehpinašchanas lihdseklus,

tā arī leelā iswehle

Jeemas swebtku un kroka lukluru swezites,

pagatavotas no stearina, parafina un wassa, peedahwā

H. A. Briegers, seepju un parfimeriju fabrika.

Moliktawas: Stabu eelā Nr. 10 un Grehžineeku (Sinderu) eelā Nr. 2.

Wihnu tīrgotawa un šampamu fabrika

Universel

Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux,

pehš Frantsju parauga (pudeles ruhdīs) pagatawots no

Ludw. A. Schweinfurtha,

Rīgā, Grehžineeku (Sinder) un Maršaleelu stabi.

Stufatur gipšis, alabastera gipšis, pirmās sortes šamaltais krihts,

glaseti un neglaseti

krahšnis-podini, balti glasetas krahšnis un kamini, krahšaini glasetas krahšnis un kamini.

Jauns:

Majolika (wairakfahret gl.) krahšnis un kamini,

Rofofo-krahšnis,

baltas, šlonkula krahšis, krahšainas un ar apselti-šumeem u. t. t.

Zelma & Boehma

gipša, šamalta krihta, krahšnis un mahlu pretschu fabrika.

Moliktawa un krahšnu istahde Teatra butwari Nr. 11.

Wentenberga drehbju magasina, Berga basarā, Marijas eelā, hode Nr. 7, Rīgā.

Karla Wentenberga drehbju magasina,

Berga basarā, Marijas eelā, hode Nr. 7, blakam Brigadera grab-matu pahrdotawai,

peedahwā sawu bagatigo krahjumu

wisadu gatawu kungu drehbju.

Kreetni hofi, sabo un isturigo darbs un lehtas ženas.

Euroat isgatowo kungu drehbes uf pastelšumeem, š labalo fabrika awbu-veem; no wrentahšchakem libdi wies anskateem, pehš wiewajumakem šafoneem. Wese-nigais šahni arodā pūnigi isglitohjees špezialistis Berga basarā.

Ar augstheemibu

Karlis Wentenbergs, junstes drehbju eku meistars.

L. Rosenthals,

Grehžineeku (Sinderu) eelā Nr. 13,

peedahwā tā noderigas

Jeemas swebtku dabwanas:

Sabatās pulkstenis,

setla, šudraba, melnā tehranda un nifela.

Regulatorus, želoschanas un gada pulkstenis, tuwelus, setla un šudraba leetas, granatu un foralu rotas.

Jeemas swebtku istahde

no alfenida leetam wisteizamatā labumā.

Wistohstafas ženas.

Advertisement for 'Gabai' cigars, featuring a large diagonal banner with the brand name and details about the factory and products.

Deenemu šlimueekus Ruseenē, tirgotaja Kartau šga ššiwolkā. Dr. med. G. Beldau, prakt. ah-špa.

Sludinājums. Widsēmes Domenu walde žaur šchā ššino, tā uf 18. decembrī 1895. g. nosajite forgi

Derigu Grahamu App Nodalas šapulze

Kreetus kahrligs pakotajs Fr. Posses

Pastellejumus

Škrihweres pasta nodalas preefšchueeks. Krahmianu Jahnis, II. Šem. Wistohstef. rakšw., Škrihwere.

Pirmaš Kreemijas ugunsapdrošhinašchanas beedriha, dibinata 1827 Peterburgā. Pūnigi eemafats pamat kapitāls 4,000,000 rbl. Rejerwes kapitāli 3,000,000 rbl. General-agents: R. John Hafferbergs, Rīgā, Kungu eelā Nr. 22.

J. Jaksch un beedris, Rīgā, blakus rahtusim, dibinats 1841. g.

Nikela remontoar-pulkstenu, peedahwā wistohstafā iswehle šifai pateesi šabu un kreetni preži un pehš seepšchanas par jo lehtām ženam

leelumā un wairumā seenas-, galda- un keshas-pulkstenu, tā arī kalmi, šudraba un setla pul'šenu. Še des un attlehaas, šasnijas kroka luklurus, petroleju, roka-, wekaramas-, galda- un sernas-lampas, šallu- un wehtras-laternes, šilindrus un dasti, ahšsem. šafansa, por-želana un glohšchu-prejes witas šortēs, šake-retas tehdretras, šalda-naschus un daf-šinas (Gablā) alfenid- un britannia-metalu-prejes.

Wifadi pulksteni teel lehti un kreetni šafahšiti uf galwofchamu. Leelā iswehle polifoni, arifoni, manopani un žiti mušikas rihši un notes.

Advertisement for Rigas Kokwiltas Manufakturas, featuring a lion logo and details about the factory's products and location.

Deefne frogs, 16 wistēs no Rīgās pee Dubultu un šukuma leelēja, šuhlin ššnomatamo. Šuwatas šinas Šalas mušchā (Holmhof) pee Šofas.

Labi ušmectas Šafelšlaweeres par 50 rbl. pahrdodamas leelā Rewas eelā Nr. 30, š. 2.

No 4711

Odkolonje (Eau de Cologne)

ar sati-seltainu etiķeti,

ir weeniģā odkolonje, kas 1875. g. izstādē Kēlnes pilsētā pēc Rein-upes, viņu odkolonju fabrikantu sīmtēnē, tapa apbalvota ar pirmo godalgu.

Top beedinats no pakaltaiģjumeem.

Ferd. Mülhens,

Swanu eelā (Stockengasse) № 4711, Kēlnē pēc Reinas. Saru weifals Rigā: Schuhnu eelā Nr. 15.

Luhdsu, labi eewehrot muhsu firmu!

M. S. Kahna

Kaschoku magasina

tikai leclajā Minz-eelā Nr. 14, pašā namā, tikai pagodinos zeen. publikai pasinot, ka gatavu kungu un damu kaschoku un wiņu zitu leetojamu kaschoku pretšču kraħjumš ir papildinats un tos peedahwā par pasibstami lebtām zenam fem galwoščanaš.

Nupat fanehmu kahrotās

ihslās Grenlandijas eideru-duħnas.

Wišas fataiģščanaš top wislabaki isdaritas.

schujamas maščinas,

ar jaunakeem pahrelabo- jumeem uš wairak- gadeju galwoščam. rokas maščinas, no 23 rubl. šahlot lihš 50 rubl. gabalā.

M. Ruttakas,

20. Wehweru eelā Nr. 20. 20. Luhdsu numuru pareiģi eewehrot.

Fotografiju albumus, bronšas un marmora leetas,

rakstānus rihkus, lukturus, tintes dšehšejus, wehstufu slogus u. t. t., rakstāmas mapes, noschu mapes, aktu mapes, bloketus peesihmju papirus, poesijas grahmataš, noplēščamos kalendarns, naudas mafus, papirošu došes, zigaru došes, wišitu karschu taščinas, wehstulu u. naudas taščinas, skolas taščas, dšehščamaš grahmataš, pastmarķu albumus, relješ-albumus, lampu schirmjus, papeterijas, Japanaš leetas,

Wišnes un Parises iģresnotus papirus

it femiškli leclā iswehlē peedahwā par wislehtām zenam

Herm. Danzigers, Nr. 6, Greħneķu (Sinderu) eelā Nr. 6.

A. T. Rebinin,

Rigā, Kauf eelā Nr. 22, preti raħtuščam, tehjaš, angļu un kolonial-pretšču tirgotawa,

ščinis deenās fanehma leclā iswehlē eewehrojama firmu fabrikatus: Akrifosow'a deħlu, Blichan un Robinson, M. Konradi, Kankowsky un Riccop, Einem un zitu un peedahwā:

Seemas šwehtku eglitem

no kraħšnašām un smalkašām lihš eegentalašām, leštām un ihši raibām

Seem-šwehtku konfektem

marzipana- un šokolades figurās, labtal marmeladi, monpenstern, pastašļa, šokolabi un defert-lonšettes, klaišās, mašās fahšites: seemas šwehta eglites iģresnoščanaš: mašas stearin-, paraffin- un wašta šwežtes, dašč, eglites kulturiščas, selta- un šudraba- matius, apšeltitus un apšudrobotus waltreķtus, mašus farčanus aħbotus u. t. t.

Adrese: **A. T. Rebinin, Rigā.**

Galda wiħnu 35 kap. par pudeli,
Besarabijas wiħnu 40 kap. par pudeli,
Skoplinskoje 45 kap. par pudeli,
portwiħnu, madeira, šcheri, muskat, šahlot pudeli no 65 kap.,
otščiščtschennoje 75 kap. par stopu, wišadus šchnabus, rumu, konjaku un araku peedahwā

Karlis Jansen, wiħnu tirgotawa,

Rigā, Schuhnu eelā Nr. 11.

Adalb. G. Bergs,

Schuhnu eelā Nr. 18, peedahwā leclā iswehlē par lehtašām zenam:

Kabatas pulkštenus, ar selta, šudraba, nifeša un ofšideta tehrauda kapšelem. Labtal: kabinetu, galdu, seenas, modinataju, Schwarzwaldes, žela un galdu

pulkštenus, regulatorus, pulkštemu ķebdes, brelokus jaunakā fašonā no selta, šudraba, dublē, nifeša, talni, tehrauda, bronša un siħda.

Musikas kaštes, pahrelabotas sistemas, spēhlē 4 lihš 6 gabalus. Greħšamaš musikas kaštes preešč beħrneem, no 1 rubl. 50 kap. šahlot. NB. Reparaturās isdara uš galwoščanu par lehtašām zenam.

Žipahrdodu

telpu trahkuma deħl:

Wilnainus triko žindus, šahlot no 25 kap. pahri, wiħn. aditus žindus, šahlot no 35 f. pahri, glašē žindus (3-p.), šahlot no 65 f. pahri, lenžas, šahlot no 25 kap. gabalā, šchlīpšes, šahlot no 10 f. gab., fungu awaklites (audella), šahlot no 135 f. par 1/2 duģi, papirošuetwišas, f. no 40 f. gab., siħda lašatus un šchales, wilnainas šchales no 75 f., wilnainus lašatus no 45 f., siħda lentas, šahlot no 3 f. aršč., fungu aprozes (madpl.), šahlot no 165 f. par 1/2 duģi, batista kabatas lašatus, šahlot no 75 f. par 1/2 duģi, Foršetes, šahlot no 60 f. gab., damu Preklus, šahlot no 60 kap. gabalā, preeščškreklus, šahlot no 25 f. gabalā, lectus farqus, šahlot no 100 f. gb., broščas, šahlot no 5 kap. gab., šchleieru tillu, f. no 15 f. arščinu,

Max Kühn, Kalku eelā Nr. 28, blakam Burchardta apteķai.

Seemas šwehtku dahwanam

peedahwaju: **Laterna magica** (burwju laternus), ar klaišām bildem, no 90 kap. šahlot, operu glašes, termometrus, tahlštatus (liķšerus), twaika maščinas ar spirtu turinamaš, dšefšojelus, fagus, eksperimentu (išmeģinajumu) kartis, stereoskopus ar bildem, paleclinaščanaš aparatus preešč fotografijam ar un beš stereoskopeem u. t. t. Wišas leetas top pahrdotas par wislehtām zenam. **A. Prindullš, optikiš.** Greħneķu (Sinderu) eelā Nr. 10.

!! Šehfis!!
Apštelšejums uš „Mahjas Weeši“ un „Mahjas Weesa Mehneschrakstu“ peenem: **M. Libbertšs,** pasta namā un **J. Galwin** lga grahmata pahrdotawa. **Ernstš Plates.**

Joh. G. Kundt,

Firma 1857 gegründet. peedahwā: selta, šudraba, nifeša, melnš pulkštenus, rotas leetas, galda un seenas pulkštenus, polifonus, simfoninmus, aristonus u. t. t.

Mündela un beedra tabakas un zigaru fabrika,

Rigā, dibinata 1849. g., peedahwā leclāmā un mašumā: **Zigarus** leclā iswehlē, labi nosahwejščos, flawenā labuma, un **zigaretēs.**

Papirošus no wisleģamašas forteš, tā art **Turķu tabaku** par baščadam zenam, šejama labuma un weenumeħr šwaigu.

Bakuna tabaku lapās un greħšu, garščigu un eewehrojami labu.

Poliktawa: kungu un šetera baņijas celu šubri, pašu namā. **J. Weħrsinšč,** Šelgawas Aħrigā, Almenu eelā Nr. 18, peedahwā wišadas aħdu prezes leclāmā un mašumā, ar labpahrdemeģiem šinamāš procentus lehtaš. Ači beħr un pahrmaina neģehretas pret ģehretām aħdam.

Rigā, Rigā, **Kungu Šaffer** eelā **berga** No 22, **namā.** Par fabrikas zenam dabujami **audefli, linn un pakulu dšijas** Rigas fabrikas noliktawā, **K. Lorch & beedr,** Rigā, Kungu eelā Nr 22.

Louis Lundmann & Co.,

Telefons Nr. 265.

Rīgā,

Pārdošanas telpas parterā.

Kalku un Balnu ceļu stūbrī Nr. 20.

Atļaušana marķa.

Ahrsemju un Kreewijas wihnu, konjaka, ruma, araka, portera un likeeru noliktawa.

Noliktawas atrodas:

Rīgā: pēc
 N. Burģis Iga, leclā Smilšū eclā Nr. 29.
 T. Hanschfinow Iga, Kalnēma eclā Nr. 4.
 R. Wihtin Iga, Marijās eclā Nr. 59.
 E. D. Joffe Iga, leclā Aleksandra eclā Nr. 30.
 Bulling Iga, wejā Jelgawā eclā Nr. 56.
 Bulling Iga, Almenū eclā Nr. 2.
 Pittchen Iga, Elfabites eclā Nr. 10.
 J. Seltin Iga, Reweles eclā Nr. 29.
 S. Gulewoti Iga, Marijās eclā Nr. 23.
 Martin Kehfe Iga, leclā Sirgu eclā Nr. 13.
 A. Martinoff Iga, Marijās eclā Nr. 1.
 K. F. Lupilow Iga, Kungu un leclās Minz-
 eclās stūbrī Nr. 16.
 Eduarda Worms Iga, Nikolaja un Dzirnawu
 ceļu stūbrī, pašā namā.
 Th. Lanbe Iga, Dinamincs eclā Nr. 44.
 Jahu Osol Iga, mašā Lehgeru eclā Nr. 8.
 Wihl. Claffen Iga, leclā Aleksandra eclā Nr. 73.
 Leopold Stabusch Iga, Lihšmeentib eclā
 Nr. 16.

Rīgā: pēc
 S. Znowsta Iga, Peterburgas kōfesejā Nr. 27.
 J. Bulder Iga, Bildeclā, leclā Prospektā
 Nr. 49.
 Jelgawā pēc F. A. Klein Iga.
 Leepajā pēc J. C. Freymann Iga.
 Jurjewā pēc W. Paul Iga, fenal A. W. Rasing.
 Pernawā pēc Wold. Dulg Iga.
 Wilandē pēc Alef. Rosenberga Iga (J. S. Jōffer un
 beedr. firma).
 Wentpili pēc F. Baumgarten Iga.
 Jehfio pēc P. Behr Iga.
 Salajē pēc Arnold Ohre Iga.
 Rūsenē pēc Briza Kompus Iga, Griņu muišā.
 Walmērdē pēc W. Stelling un beedr.
 Werawā pēc Rob. Klein Iga.
 Tulumā pēc C. P. Reinwaldt Iga.
 Wej. Weebalgā pēc N. Goba Iga.
 Dobelē pēc Karla Janschewit Iga.
 Plešawā pēc W. P. Pawlow Iga.
 Arenburgā pēc Leonida Iffalew Iga.

Krafft & Jenckel, Rīgā,

Bieršas pagrābōs, telefons Nr. 438.

wihnu tirgotawa

istabas wihnu dšeršchanai
pa pagrāba ženam

Noliktawas:

Rīgā pēc
 Th. Troinowsky Iga, Kalku eclā Nr. 6.
 Gustaw Lange Iga, leclā Aleksandra eclā Nr. 32.
 L. Kamintius Iga, Reweles eclā Nr. 23.
 A. Hermann Iga, Peteršalas eclā Nr. 1.
 J. C. Mische Iga, Aleksandra eclā Nr. 9.
 Jelgawā pēc F. A. Kleina Iga.
 Wālkā pēc S. Lanbe Iga.
 Wentspilē pēc C. Gallmann Iga.
 Dobelē — Konjum beedribā.
 Bildeclā pēc J. Buldera Iga, „Hotel Bildeclāshof“, Leclājā
 prospektā Nr. 49.
 Jurjewā pēc B. Frederking Iga, „Leclā tirgū“ Nr. 10.
 Wilandē pēc A. W. Werneke Iga.

Georg Schmidt'a

pulkstenu, selta un sudraba lecltu pārdošana,
Wehweru eclā Nr. 15,

pedabwā leclā iswehlē

Selta, sudraba un nikela pulkstenu
un galwešchanu.
Roku sprahdšes,
brošas, kehdes un brelofus.

Leclā iswehlē

Selta un sudraba laulības gredzenus,
lā arī fasonu gredzenus.

Reparaturas teef lehti un aštri išdaritas.

Preekšch seemas šwehtku eglitēs

parafina šwehtes pašās no 15
24 un 30 gabaleem,
stearina šwehtes, šallas un
trohšas,
šwehtschu turetajuš,
lomettu (engeli matuš),
britanta (spihgulošchus)
bahrštis,
selta un sudraba putas,
šalona leesmas,
šalona fontenus (struhtšas),
šalona wulkanus,
seemas šwehtku pukēs (ar
bengalištu uguni),
degtu šchures,
šibens wahras,

pedabwā
Adolfs Wetterich,
Peldu (Zuhtu) eclā.

Labako
šchaujānu un akmiņu sprahdšina-
šchannas pulwēri.

Išmeģinatās no
palkat un preekšchala
lahdejamās šintes,
gliht nōtrahbatuš rewoi-
weru, rāšchadē šitendē
wifas šortes patronas, pištonas, luntis un
šketes, lā arī wifadus medibas rihlus lecl
leclā iswehlē pēc abwā par lehtalām ženam
Johannes Mitschke,
tehrauda preekšch un eerotšchū magastina
Rīgā, Kungu eclā Nr. 11.

Seemela
apdrošchinaschannas beedribā.
Wisaugstaki apštrinata 1872. g.
Pamato-kapitāls 1,200,000 rbl.
liht ar eewehrojānu referēwēš kapitālu.
Apdrošchina

pret ugunsbreesmam
wifadu kustinānu un nekustinānu iho-
schumu, prees, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahtl Fraentel,
lecl. Smilšū eclā Nr. 17, Reppiena namā.
Telefons Nr. 18.

M.M. Rīgas mahjruhņeēzibas mušeja seemas šwehtku basars,

Ge-eja brihwa.

Teatra bulwari Nr. 10,

atwehrtis no plkst. 9 rihtā, šwehtdeēnās no plkst. 1—4 pehžpusd,

ir atklahts.

NB. Bagatigākais un lehtākais wifadu see-
mas šwehtku eepirfumu awots.

Brihdinajums!

Daudšfahrtigu muhsu no gobatās publikas eēženito
papirošu sortu, lā:

„Мушка“, „Винтъ“, „Пальмовыя“ u. t. t.

pakattaišjumu deht mehš luhšam žeen. patehretaju fungus
pēc šcho sortu eepirfchannas žeeschi raudštees uš muhsu firmu
un walšis wapenu (ehrgli).

Tabakas fabrikas šabeedriba

M. J. Bostanjoglo.

Sau no 1864. g. pašahwofchā

J. W. Mündela

Rīgas gummiija pretschu fabrika

pedabwā leclumā un mafamā

wislabakās

gummiija galaschas

wislehtaki.

Fabrikas noliktawa:

Kungu- un Telera basnižas ceļu stūbrī.

Tehjmaschinas

if tombata, nikela un mišina lihts ar wifecm peederumeem.

Galda lukturus

if tombata, nikela un mišina.

Tehjbreteš, Anglu, lafetās un mišina.

Tehjbreteš un maises kurwjus,

Amerikāš, if baltā metala.

Anglu pletiferus,

dešlās un mišina lihts ar butem.

Anglu ogļu pletiferus un Amerikāš spēdepletiferus.

Šarafu paleekamos,

laketus, 1 un 2 glahēm.

Ihstus Fiskara galda un kabatas našchus.

Wahzu emaljetus tehrauda traukus.

Waf-Kreewu emaljetus išchūnuna traukus, lā arī wafaras-šaimneēzibas
lecltas leclā iswehlē.

Wijoles, harmonikas, fleites, flarnetes,

lā arī wifadus puhschamus un šihgu instrumentus.

Slidkurpes,

tehrauda un kotā, wifadēš šitendē un leclumōš pedabwā lā deriņas seemas
šwehtku dahwanas par medrenām ženam, beš lauleschannas meenigā wifurwežalā
un patefā

Redlicha

magastina.

Rigās dzelzniecības un mašīnu fabrikas sabiedrība agrāti

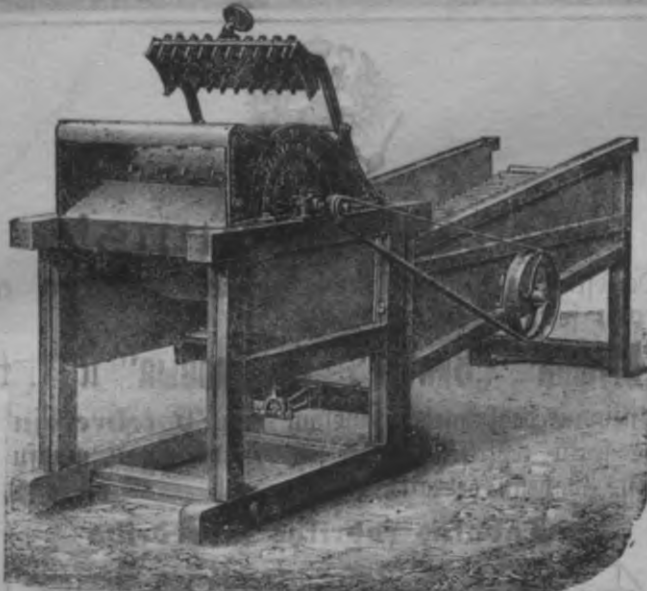
Nolikāva: Karla eelā Nr. 11, pretim Luluma-Šelgavas dzelzniecības vorkšamam.

Felsler & Co.

Fabrika: Aleksandra eelā Nr. 184.

Rigā, peedabivā

jaunas kulmaschinas ar rokam vaj gehpeli dšenas.

Šām jaunām kulmaschinām ir kustināms trumula mantelis, kurš pats no sevis zēlas, tīlībā turēt kola gabali, almeni u. t. t. klūst kulmā trumuli; zaur to spēšas dālas weeglasti war zauri tilt un top kulmaschinas trumula lūšchana attureta. Rīdēt ar to atronās pec šām jaunām mašīnām ihschādas patent-kulstītes, kuras tibrasti graudus istui un winus nepabrīt un top ihschādi wairat istuils, nēla ar weentabrščām kulstīstem.

Tablāt peedabivām:

Puzmaschinas, hešselu mašinas, kartupelu un rahzenu greesejus, wišadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kausu mistus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar waila spēšu no Richard Garrett & Sons Anglijā, pehš jaunām konstrukcijām.

Miltu un daščadu produktu spezial-nolikāwa, mašā Grehžineeku eelā Nr. 3.

Krahjumā weenmehr atronās:

Mostowas, Mastawas, Saratowas, Zelijawetgrades, Karlowas, Risetwas un žitas kweešču miltu sortes, rudža milti, bihdeleiti rudža milti, kartupelu milti, grūbes, rīši, grūbū putraini, Keisara putraini, sīri, anšu putraini, grūbū milti, gēlu putraini, manna, pupas, darības ansas, Krīmas aboli, Mešinas ašesini, žitroni, šīrups, wifše u. t. pr.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 377.

11

Jaeger & Co., Rigā,
wihnu noliktawa,

dibinata 1816,

galwen. weikalš: leelā Grehžineeku eelā Nr. 30, telefons 60,

šiliales: 1) leelā Aleksandra eelā Nr. 2, tel. 20, 2) I. Ganību dambja Nr. 2,

peedabivā tā spezialitati:

wezus Rorda- u. Burgunder-wihnus, ihschus konjaks

if flawenatās Charente firmas, miltas- un original-pilidžumās, tā arī wišadas teigamas sortes:

ahrs. un Breev. wihnus,

šchampanju, konjaku, araku, rumu,

Angļu porteru, šchejeenes un original-pilidžumās,

Pale Ale, wermutu, likeerus u. t. t.

Kellera & Co., Sw. Peterburgā,

destilaturas sabiedrības

weeniga noliktawa Rigā.

Leo Wissor's, Rigā,
zigaru un tabakas fabrika.

Galwenākā noliktawa: Kalku eelā Nr. 24.

I. šaru weikalš: Aleksandra un Ironamantneeka bulwari stūrī.

II. šaru weikalš: Wehweru eelas un Teatra bulwari stūrī, epreitiin wegajeem linu swareem.

Fabrika pašahw no 1860. g. šahkōf.

Apdroščina pret amortižaciju pirmo un otro premiju aishchmumu.

Rigās komerz-bankas šaru kantoris,

senat

C. S. Salzmann.

Lauksaimniecības laikraksts „Semkopis“

tā līdš šāim pašneegs rāstus par semkopību, lopkopību, biščkopību, dabščkopību un žiteem lauksaimniecības žareem, beš tam šneegs pamāžības iš mahrubņešības, putnu kopības, meņņešības, šīwlopības, wāhdu falot, publešees mušču lauksaimniecības ašrahbit uš wifšu, las weer waretu līdšbet pawairot latwju semkopju eenehmmumus.

„Semkopis“ šneegs it šemščāli šinas par wifsem waldbības šoleem, kuri šihmejas uš lauksaimniecību, tā arī apjerēs aššemju noliktumus, kuri ween šatarā ar lauksaimniecību.

„Semkopis“ peregreis ihschādu wehribu jo aštrai un plaščai lauksaimniecības raščojumu žirgas šinu pašneegščanai un meņņinās zaur to lauksaimniecības išfargat no daščem šaubejumeem.

Lauksaimniecības, biščkopības- un žitu lauksaimniecību weizinatāju beedribu interešes „Semkopis“ weenmehr jo dšīwri aishchāwēs.

„Semkopis“ atbiloģais redaktors ir agronomš J. Bergs.

Špildot daubju laštaju wehščehanos, „Semkopis“ šdeweja ešneegusti peenahžigā weetā lūgumu, lai no 1896. gada šahlot „Semkopim“ atļauj — tā ihschādu peelikumu — peewerēt „politisku pahrschatu“. Šo peelikumu warēs dabūt weenigi reišā ar „Semkopis“, bet warēs arī abonet „Semkopis“ ween beš peelikuma.

„Semkopis“ tā līdš šāim ihschādes weenu reiši nedelā un maščās: beš peefuštichānas lopā ar peelikumu — par gadu 2 rubl. 20 šap, par pušgadu 1 rubl. 20 šap; beš peelikuma — par gadu 2 rubl., par pušgadu 1 rubl. 10 šap; ar peefuštichānu pa pašu: lopā ar peelikumu — par gadu 3 rubl., par pušgadu 1 rubl. 80 šap; beš peelikuma — par gadu 2 rubl. 80 šap, par pušgadu 1 rubl. 50 šap.

Šubinažumi „Semkopis“ maščā 8 šap, par šihu rāstju rindinu.

Geņdrojet to, tā šubinažumi par lauksaimniecības raščojumu peedabivajumeem un wajaščību peeprihžumeem loš weizina žiršneegišto šaifšmi pašu lauksaimniecību šarpā un tā peepalidš lauksaimniecēm pašēm pawiret to peinas teču, kura tagad eerišo it newašahšigi daščado uprižēju un wibutaju tabatās, „Semkopis“ dob no 1. janwara 1896. g. šahlot, šawreem laštāseem teefšbu

par brihwu šludināt

uš lauksaimniecību šihmeščošos šludinajumos:

Gada abonenteem 5 reišās gadā it reišās pa 6 rindinām (ā 8 šap. wehribā).

Pušgada abonenteem 2 reišās pušgadā it reišās pa 6 rindinām (ā 8 šap. wehribā).

Šubinažumi jaesuhā ešpedižijai wehšalāis pirmdeem preeščpudēnā preešč treščdeenā ihschāščošās „Semkopis“ burņižās.

Beš tam 1896. gada „Semkopim“ tils dotās janwara meņņesi tā peedewas: pirmāseem 1500 abonenteem, il ešpehšams pehš pašu ihschādes, 84 pušlapu leelā, wāhšās ešfeta arahmatina: „Daba, tā arāža štolotaja“, (maščā žitabi 40 l.) waj 88 pušlapu leelā, ar 27 šihmejumeem puščlotā šifšas štolotaja S. Winšlera šaralšiti, grabmata: „Šeme tā šwaisne pašauls plaschuma“ (maščā žitabi 85 l.).

Tablāseem abonenteem, il ešpehšams pehš pašu ihschādes, il pa diwi no šelofšām grabmatām: Samela „Širga un gows wejuma noteišchāna“, Šchaešera „Biščkopis padonneka“, Alšchāna „Plawu pahrlabošchāna“, J. Berga „Lopu barības eštabbeščhāna“ u. d. ž.

Gada abonenti, kuri žanem laštāstju ešpedižijā waj grabmatu žirgotāwēs, dabon šchis peedewas par brihwu. Pašta abonenteem jaesuhā 10 l. (arī maršās) pašu naubās.

Apštelējumi šubtami uš šelofšu adreši: B. r. Мятву, Народническая ул. № 46, ав. энспедитию газети „Semkopis“. Želgawā, Katola eelā Nr. 46.

Semkopja šdeweja: Želgawas Lauksaimniecības Weedriba.

Seemas šwehtku repirkumeem

eeteizam mušču leelo wišadu

lampu spezial-magašinu.

Zaur tam, tā mums pašcheem ir šawa fabrika, tad las til šihmejas uš tabām lampām, šatrā konšureņģ ešam nepahšpehšjami.

Ženas wislehtakās.

Seemas šwehtku ištahde.

Kuntze & Co., Rigā,
Teatra bulwari Nr. 11, pec lauwam.

Mag. **E. Birsmans**
apteeku pretschu pahrdotawa

Rigā,

Šchahlu eelā Nr. 9,

(šarp wajo rāstus un Dangawu), peedabivā itin wišadus

šeemšwehtku eglites išpuščkojumus,

tā:

šwežites, štearina, parafina, puš-wašča, wašča, lušturischus, leelā išwehle, eugela watos, šelta, šudraba u. šelta un šudraba pahrschās, šelta un šudraba lapinas walreestēem,

šwaisnes, žeeferus eglitei u.

Turpat dabon wišadas pehperkuštā wirašas, kosmetikas līdščelšus, tā arī wišadas šrahju un apteeku preces.

Daniel Schweinfurth

šchampanera fabrika

un wihnu pahrdotawa

daubšumā — mašūnā

peedabivā šawēs Kreewijas wihnus, šopu pudelēs un šopem, tā arī šawu bagatišo ašrfemes galda un weelības wihnu, St. Raphael wihnu, konjaku, rumu, araku, porteru, līkeeru un šchnabu u. t. t. šrahjumu un it ihschādi šawēs teigamos

šchampanjas wihnus

if Kreew. un Franz. wihneem no 65—275 šap. pudeli. Bro- wēs šalles šah. no 6 pudelēm par pašeminātu ženu.

Ženu rahbitasi par weli. Atkalpahrdewejem rabatš.

Nolikāwas

delitatešu weikalā Sw. Gara Konwentā Nr. 9, pec Friedr. Bergmanna, Rigā, Kalku- žemma eelā Nr. 7.

Turpat šatrā šaifšā tufšās wihna unjas pahrdotawās.

Daišč. koku konfektes,

Karalautšču (Šenigs- bergas) marzipanu,

Libekas marzipanu,

dešerta konfektes,

šchokolades konfektes,

angļu marmelades,

šchelē marmelades,

daščadas pehperkuštās,

piparu (pehper) reekstus

peedabivā

Ch. Riegerts,

šchokoladu

un bonbonu fabrika,

Rigā, Šafaja eelā Nr. 2,

magašina Kalku eelā, Meja namā,

nolikāwa Širgu eelā 28. 317. Telefons 333.

Godalgas pēspēstas:

Riġa 1880 bronza medāla.
 Riġa 1880 gada alga, leela sudraba medāla, no ministrijas.
 Rastawā 1882 bronza medāla.
 Rastawā 1882 sudraba medāla.

Parīzē 1882 leela selta medāla.
 Riġa 1883 gada diploms, leela sudraba medāla.
 Riġa 1883 selta medāla.
 Riġa 1883 sudraba medāla.

G. A. Bertels, Riġa,
trūta-

spirta-, sehra spirta-, likeeru- un etika-fabriki.
 Kreewijas un ahrjemju wihni,
 rums, konjaks, araks u. t. pr.

Fabrikas:

Balošġu muišġā (Bonawentura) un Denermūhlē,
 pee Peterburgas šġoseļas.
 (Pastaġw jaw no 1846. g.)

Kantoris:

Riġa, Teatra eelā Nr. 6, 1 tr., pastaġa namā.

Leelnoliktawas:

Riġa: Peterburgas ahrpilsġitā, Terbatas eelā Nr. 10/12, Dsolina namā.
 Jelgawā: pee tirġus, eepretim Ģrġa apteetāi.
 Rukumā: pee tirġus, Popowa namā.
 Rimbasġġā: pee W. Dobihj ša.

Noliktawas:

Riġa: Staġru eelā Nr. 15.
 Sġāhtu eelā pee Daugawas tirġus.
 Remeles eelā Nr. 23, pee L. Kamintins ša.
 Leelā Rastawas eelā Nr. 11, pee W. Lobach ša.
 Leelā Rastawas eelā Nr. 52, pee W. Lobach ša.
 Kolzeema eelā Nr. 7, pee Dr. Bergmann ša.
 Stabu eelā Nr. 112, pee Dr. Eiche ša.

Riġa: Stotas eelā Nr. 40b, pee G. Jinnis ša.
 Dinamindes eelā Nr. 48, pee G. Jinnis ša.
 Altonawas eelā Nr. 28, pee D. Kubul ša.
 Sabornilow eelā Nr. 18, pee R. Berġin ša.
 Leelā Aleksanderu eelā Nr. 9, pee J. G. Muišġe ša.
 Jelgawas šġoseļa Nr. 10, pee G. Wengemann ša.
 Kemerōs: pee Dr. Niewend ša.

Esaweem godateem piŗeġeem pastaġos, ša es preġes uŗ wehlesġanas Riġa beŗ malfas pēfubtu uŗ eebraufġanas weetom, uŗ dselġeġu un uŗ šuŗi. Apstellesġanas lūŗsu adreġet: **G. A. Bertels, Riġa**

Galdneeku spirts ihsti teŗzama labuma.

1873.

Neweenam newajaga mellet
 spezial-mašġinu, aparatu, riġġu
 jeb teġnišġu leetošġanas artifeġu
 piŗġġanas arwotus, tadēġt ša zaur nepareisū
 winu iŗwehli zetas beesġi šajuŗtami šaudejumi.
Katris, turam pastaġstams 1873. gabā
 dibinatais mašġinu eewedumu weĩfals

Hugo Hermann Meyer, Riġa,

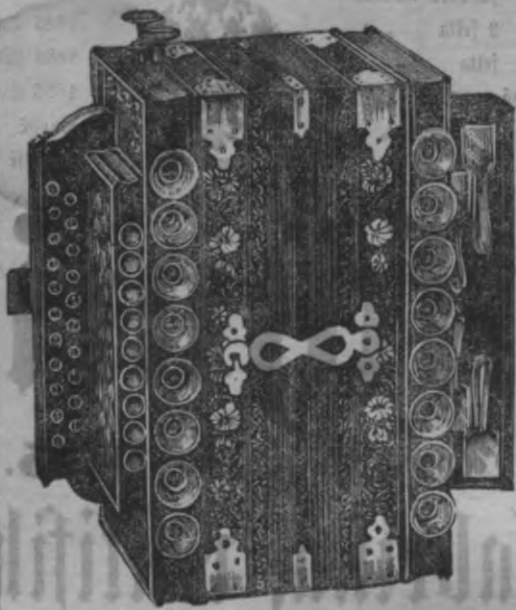
atrod winā wĩfals wajaŗġigos pēdabwa-
 jumus jaw gatawus un war par noneŗmumeem
 no kraġjuma jeb uŗ pastaġlesġanu pēpraŗit
 galwosġanu.

Lehtakās zenas

par isturigeem I. šġķiras fabrikateem.

Leelš kraġjums

ari molkereju mašġinu.

Pawela S. Popowa

tehrauda- un šiġġpreŗġġu-paŗdotaŗa,
 maġjas un leġġu pēderumu maġaŗina,
 leelā Ģrēġġineeku eelā Nr. 30/32,
 daudsũmā un maŗũmā, dabuŗa un pēdabwā šaunā šuŗġũmā
harmonikas

par wĩfadam zenam,

ziteres, ġitares un wĩġoles,

šiġġas, tŗġello: un wĩġolu-ŗteġus, demferus, wir-
 belus, šiġġu turetaŗus, šimġabeles un wĩŗpes,
 aŗġrus u. t. t. leelā iŗwehle.

Seemas šweġġku eġlites iŗġreŗnoŗumi,
lũŗturisġi un parafina šweŗites.

Walmeerā,

B. W. Oldekop, L. Edelberg,

ġraġmatu tirġotaŗa Treŗ namā, liŗġġas baŗnĩzai.

Uŗ naġġosġeem seemas šweġġteem

veedabwaju manu teetũi apġabdato no šaunā atmaŗġaŗġo maŗnũfaktũr-preŗġġu
 kraġlumũ, šā:

- melnus un kraġsainus tĩŗas wĩlnas damu apġeŗbu
 andumus,** weenadas kraġfas, šiġġpainus un puŗainus, no 25 lap. liŗġš 1 rbi.
- melnus damu šaŗġġoku un meġteġu drehġju andumus,**
 tĩŗas wĩlnas, apmēŗam 50 muŗuroŗs, no 70 lap. liŗġš 2 rbi.
- dubult-ŗoffus paletoseem un damu ġakam** no 180 liŗġš
 500 lap.
- medneeku tũŗkus,** weenadas kraġġas un muŗuroŗus, no 80 liŗġš 120 lap.
- bũŗġġinus, tũŗkus un šastorus šungu apġeŗbeem un
 šaŗġġoku apwēġķameem,** no 120 lap. liŗġš 4 rbi.
- apġeŗbu, oderu un šlanġu parġus,** no 10 lap. šaŗġet,
- wĩlnas, šĩŗda un pusĩŗda laŗatus** loti leelā iŗwehle,
- ġumĩġas ġaloŗġas I. šortes,** Sw. Peterburgas fabrikatu,
- ķarakuŗa un barauķina šaŗġġoku kraġġas.**

Ģspaŗġdodu

daku atliŗtu andumũ damu apġeŗbeem un bũŗġġinu
 šungu apġeŗbeem par šreetũi paŗeminatām zenam.

Taisni no šabēŗlam eepēŗġot man ir eepēŗġams wĩfals preġes paŗdēt
 loti leġti.

Leġti! Leġti! Leġti!
 Selta un sudraba leetũ, dabŗġatmeem
 un puŗġġeem weĩfals

L. Edelberg,

Riġa, Aleksandra eelā Nr. 5,
 Riġa, Weŗweru eelā Nr. 8,
 pēdabwā

ŗawũ baġatu leġġeri no aŗġġmĩneŗam
 preġem par iŗnemot leġtām zenam, šā:
 Selta šungu šab. puŗġet. no 34 rbi. un dabŗġ.
 damu " " " " 16 " " "
 Sũŗ. šungu " " " " 7 " " "
 damu " " " " 7 " " "
 Riķeŗa šungu " " " " 4 rbi. 50 lap.
 un dabŗġati.
 Tehrauda (meĩni) šab. puŗġet. no 5 rbi.
 50 lap. un dabŗġati.
 Selta ġredseus šaŗġot no 1 rbi. un dabŗġ.
 roġu šraŗġoŗes šaŗġ. " 6 " " "
 broŗġas " " " " 4 " " "
 auŗtarus šaŗġ. no 1 rbi. 75 lap. " "

Bēŗ tam weġl:
 roġu šraŗġoŗes, ġredseus, broŗġas,
 auŗtarus, puŗġġeem atleġġĩnas, puŗġ-
 ġeem leġdes, breġolus, portmonġeŗas,
 paŗiŗoŗu un šeŗġoŗĩnu doŗes, daŗġa-
 bus šurawus, šā aŗi teŗġġaŗes ture-
 taŗus, šuŗġu daŗġĩnas, seeru un
 iŗweŗtu noŗġus, šũŗara doŗes, šaŗġo
 doŗes, bĩķerus u. t. t.

Modĩnataŗu puŗġġeem un reġulatoŗi.
 Leela iŗwehle no alŗenĩda preġem.
 Paŗġeġeem un iŗlaboŗuwi teet iŗġala
 laĩtā, ġliŗti un šem ġalwosġanas iŗ-
 ġatawoti.

Riġa, Aleksandra eelā Nr. 5,
 Riġa, Weŗweru eelā Nr. 8.

Kalku un šġķuŗu eelũ šuŗġrē.

**Apawu
 spezial-noliktawa:**

preġġġ šungēem:
 weeġli un ar dubult-ŗolem,
deġas šaŗġaki no šġewro un
 laŗetas aŗdas,
ŗĩġbu šaŗġaki,
uŗdens šaŗġaki,
riŗta ķurpes,

preġġġ damam:
 weeġli un ar dubult-ŗolem, no šĩŗġa
 un šġewro aŗdas, aŗġpogajami, ša-
 šġnoŗejami un ar ġumĩju,
promenades šaŗġaki uŗ
 šlaneta,
deġas, promenades un riŗta
ķurpes

meĩni
 70 kap.
 kraġsaini
 ar
 uŗġġuŗu-
 meem
 85 kap.

beŗru šaŗġaki,
 no Wiŗaŗġstaki apŗĩŗĩmatas Sw. Peterburgas meķanĩķas
 apawũ šabŗĩķazĩġas beedŗĩbas.

**Kalku un šġķuŗu eelũ šuŗġrē,
 ġaloŗġu paŗdotaŗwā.**

1860 Peterburgā fudraba medala.
1862 Londonā bronza
1865 Riģā
1870 Peterburgā fudraba
1873 Viņņē napelnu
1875 Jelgavā bronza

1875 Jelgavā fudraba medala.
1878 Parīzē 2 selta
1882 Borboā selta
1883 Amsterdamā
1883 Karalūžā
1884 Riģā

Maskavā 1882.

1884 Londonā selta medala.
1885 Antverpenē
1886 Līnēpulē
1886 Edinburgā
Parīzē
Neapelē

Parīzē selta medala.
Riģā Hors concurs.
Līstifē un veģl. jītā.

A. Wolffschmidt, Riģā,

(pastahw jau no 1845. g.)

Spirta un rauga fabrika, rektifikacija un destilatura.

Kantoris: Peldu eelā (Schwimmstraße) Nr. 32. **I. fabrika:** uš pirmā Ganību (Weischu) dambja Nr. 23.
II. fabrika: eekšpilsēhtā, mašā Minsterei-eelā Nr. 5.

Modafas weikali (filiales): Sw. Peterburgā un Hamburgā.

Molittawas Riģā:

- I. Eekšpilsēhtā, Peldu eelā Nr. 32.
- II. " " Jaunā eelā, pee tirgus.
- III. Peterburgas ahepilsēhtā, Terbatas eelā Nr. 9.
- IV. Maskawas " " Ceelajā eelā Nr. 104.

Depos:

Behsis. Balmeerā. Balkā. Turjewā. Pernawā. Wilandē. Limbaschōs. Jaunjelgawā. Lufumā. Jelgawā. Bauskā. Jehkabstatē. Leepajā. Talsōs. Kuldigā.

Christians Seeligs,
 Jehkaba eelā Nr. 16, Grechneeku eelā Nr. 1,
 peedahwā
seemas swehtku dahwanam,
 tā:
 bikšhu lenzas, preekšchantus, galdantus, galoschas,
 rotaku leetinas no gumijas, gumijas mehtelus,
 ahdas jakas u. t. pr. par lehtām zenam.

Schujmaschinas
 if
 Mahzijas wisflawenkām fabrikam,
 leelā iswehlē
 dabujamas pee

M. Steinberga,
 mašā Winz-eelā Nr. 25, pretim Ernsta Plates drukatawai un
 Suworowa eelā Nr. 11.

Sw. Peterburgas tirgošchanas nams
F. Junker,
 Riģā,
 Rahtnicha pagrabs,
 peedahwā sawu
 krahjumu Kreemijas wihtu.

Mahjas Weefis,
 jensdameš fawem zeen. lastojem buht jo mihlšā weefis, ir netikveem leeluma sinā
 šipri paplošinat, bet ari wehl jo wairat zenties ap šewi pulinat mušā tautas
 labatos šradneetūs, las wiše jameenōis leeleem isbeuumeem, tamdehl, pamudināt
 wehl uš tam taišai no wairateem fawem zeen. abonenteem, mehs ar nablošho gadu
 fahlot malfu par „Mahjas Weefis“ gada abonenteem ešam nolehmušhi paaugstināt
 par 25 kap. dabrgaki, nelā libeš fahim, uš tam no Prieses Wirswaldes jau dabuta
 atkauja. Tā tad „Mahjas Weefis“ turpmal malfās:

Def peesuhstifšanas:		Peesuhstot pa pastu:	
Par 1/4 gadu 2 rbl. — kap.		Par 1/4 gadu 3 rbl. — kap.	
" 1/2 " 1 " — 60 "		" 1/2 " 1 " 60 "	
" 3/4 " 1 " — 60 "		" 3/4 " 1 " — 60 "	

Gemebrojot to, la sības naudas suhtifšana pa pastu fawenot ar nepatifšanam
 tā ari fadahrošna suhtifšanas malfu, mehs teem zeen. abonenteem, las parafša

„Mahjas Weefis“ topā ar „Mahjas Weefa Mehneschraftu“
 pa pastu uš wišu gadu, malfu atlaidam par 25 kap. lehtati, tā la malfu par

Mahjas Weefa Mehneschraftu

buht šahaba:		Teem, las naw „Mahjas Weefa“	
„Mahjas Weefa“ abonenteem, kopā ar „Mahjas Weefis“:		abonenti:	
Def peesuhstifšanas:		Def peesuhstifšanas:	
Par 1/4 gadu 3 rbl. 85 kap.		Par 1/4 gadu 2 rbl. 60 kap.	
" 1/2 " 2 " — 60 "		" 1/2 " 1 " 40 "	
" 3/4 " 1 " — 60 "		" 3/4 " 1 " 75 "	
Ar peesuhstifšanu:		Ar peesuhstifšanu:	
3 Par 1/4 gadu 5 rbl. — kap.		Par 1/4 gadu 3 rbl. — kap.	
" 1/2 " 2 " 80 "		" 1/2 " 1 " 60 "	
" 3/4 " 1 " 60 "		" 3/4 " 1 " 85 "	

Burtņiga malfā 30 lap., peesuhstot pa pastu 36 lap.

Apstellejumi uš „Mahjas Weefis“ un „Mahjas Weefa Mehneschraftu“
 top prenemta ekspedizijā,

Ernsta Plates drukatawā, Riģā,
 pee Petera basņijas,
 tā ari katrā grahmatu tirgotawā.

„Mahjas Weefa“ un „M. W. Mehneschraftu“ ekspedizija.

Seemas swehtku eepirkumeem
 peedahwā:
 Raščoku sabhatos — tuhla un ahdas. Kunāu balles gamaschas un turpes.
 Seemas promenades sabhatos. Čehnu stulpa sabhatos ar un beš al-
 Slidkurpiu sabhatos lungeem, dab- loleem.
 mam un behrneem. Pilza, tuhla un samta mahjas tur-
 pes. Weefišu turpes lungeem, dahmam un
 behrneem. Peterburgas galoschas
 par lehtām zenām.

Heinr. Stadding,
 Wehwern eelā Nr. 1. Filiale leelā Kaleju eelā Nr 7.

E. Larsen'a
 selta u. fudraba leetuweikals
 togad otrodas:
 Ceelajā Jaun-eelā Nr. 13.

E. Udama un beedr.
 mahjturibas un fehka leetu
 1. spezial-magasina

peedahwā sawu bagato krahsumu
 pilnigeem bruhtes puhreem
 par dahchadām zenam, tā ari sawu
 krahščho un praktisko
pastahwigo isstahdi,
 turas derigas dahwanam wišfahōs gabijumōs.
 Poti ezejenitās
metala slidkurpes
 preekšā damam, lungeem un behrneem
 wišjaunatōs sistēmōs bagatigā iswehlē.

Wehrmana parka
seemas dahrs.
 3f deenas:
Konzerts.

Sahlumā pulstien 8 watarā. Čeeja,
 eerehšnot labb. noboktus, 35 lap. Iščelu
 grahmatinas (10 bišetes) 3 rbl.
 Programās, 5 kap. gab., dabujamas
 pee tafes.
Walde.

Kufas Sahtibas beedriba
 swinēs 26. decembri 1895. g.
 3 gadu pastahweščhanas
 swehtkus.
 Luwafas sinas programās.

Drutais un dabujams pee bilšču- un grahmatu-drulataja un buctu-lehjeja Ernsta Plates, Riģā, pee Petera basņijas.